דער קענעדער איזראעליט

THE ISRAELITE — Canadian Jewish Weekly — 796 Main Street.

Vol. III. No. 26. Winnipeg, Thursday, August 15th, 1912. — ווינעפעג, דאנערשטאג, כ"ב אלול, תרע"ב.

10 טויזענד דאלאר פאר אַ גמילות חסדים.

מר. א. מילמוט, וועלכער ליעגט איצט קראנק אין דזשענעראל האספי־טאל האט מנדב געווען צעהן טויזענד דאלאר אלס א פאנד פאר א גמילות חסדים אין וויניפעג.

דער רב, רבי כהנאוויטש און דער פרעזידענט פון דער תלמוד תורה מר. ר. ס. ראבינסאן האבען דיזע פרעהליכע ידיעה בעקאנט געמאכט לעצטען זונ־טאג ביי א מיטינג פון די דירעקטארען פון דער תלמוד תורה. די ידיעה איז אויפגענומען געווארען מיט א שטורם פון אפלאדיסמענטען.

בעת הרב כהנאוויטש און מר. רא־בינסאן זיינען געווען ביי מר. מילמוטען אין האספיטאל האט ער זיי געזאגט אז זיין איינציגער וואונש איז אצינד צו גע־זונד ווערען און מיט אייגענע הענט אי־בערצוגעבען דער שטאדט די נדבה פון 10 טויזענד דאלאר, אום צו פערווירק־ליכען די נאבעלע אידעע פון א גרוי־סער גמילות חסדים אין וויניפעג, וועג־גען וועלכער דער נדבן דענקט שוין א היבשע צייט.

זייט יאנואר ביז היינט זיינען אין ווי־ניפעג ארויסגעגעבען געווארען בילדינג פערמיטס אויף דער סומע פון 15 מי־ליאן און 93,300 דאלאר.

טיפוס עפידעמיע אין וויניפעג.

אין די לעצטע אכט טאג זיינען ארויס־געפונען געווארען מעהר פון 60 קראנ־קע אויף טיפוס אין וויניפעג. דיזע ידיעה האט אויפגערודערט די שטאדט און דער היגער סיטי העלטה דעפארטמענט איז יעצט שטארק פערנומען אויף צו געפינען די אורזאכע דערפון.

עס געהט ארום א קלאנג אז דער העלטה דעפארטמענט וועט פעראורד־נען צו שליסען א גרויסע דיירי פירמע, פון וועמענס מילך די עפידעמיע קומט; דער נאמען אבער פון דער דיירי ווערט נאך ניט ארויסגעזאגט.

דער קאַרפענטער סטרייק געסעטעלט.

מיט א זיעג פאר די היגע קארפענ־טערס איז זייער סטרייק היינטיגע וואך געסעטעלט געווארען. די ארבייטער בעקומען יעצט 55 סענט א שטונדע, ניט קוקענדיג דערויף וואס די בילדערס עקסטשיינדזש וויל מאכען צו גלויבען דער סיטי באארד אף קאנטראל אז זיי־ער פרייז איז נור 50 סענט. דער פאקט איז — לויט דער ארגאניזער איז גרייט צו בעווייזען — בעקומען יעצט אלע געזעטעלטע סטרייקערס ניט קיין 50, נור 55 סענט א שטונדע.

די יונייטעד בראדערהוד קארפענ־טערס ענד דזשוינערס לאקאל יוניאן איז יעצט געווענליך פעסטער און שטארקער געווארען און ווילען האפען אז אויב עס געפינען זיך נאך איינינע אידישע קארפענטערס וואס זיינען נאך ניט קיין יוניאן לייט, וועלען יעצט איינזעהען די גרויסע נוצען פון דער יוניאן און וועלען זיך אן איהר אנ־שליסען.

דער מאַד. ליפציק'ס פאַרשטעלונגען

די צוויי פארשטעלונגען פון דער מאדאם ליפצין פארינען דינסטאג און מיטוואך זיינען געווען א סוקסעס אי פינאנציעל אי גייסטיג. דער עולם האט זעהר ווארים אויפגענומען דעם גרויסען טאלאנטפאלען גאסט מיט איהר קאמ־פאני וועלכע זיינען פילע מאל ארויס־גערופען געווארען און בעגלייטעט מיט שטורמדיגע אפלאדיסמענטען.

דער פעראיין „אידישע יוגענד" האט איהר צום דעם ערשטען אבענד צוגע־טראגען א בוקעט בלומען מיט א גרא־טולירונגס בריעף. דעם צווייטען אבענד האט די מאדאם ליפצין בעקומען א בו־קעט בלומען און א גראטולירונגס בריף פון ב. י. גאלדשטיין, עדיטאר און פ. סימקין, מענעדזשער פון דיזער צייטונג.

פרעמ. באָרדען בעעהרט לאָריער'ן

רײדענדיג אין לאנדאן וועגען דער נייווי פראגע, האט בארדען צווישען אנדערש געזאגט, אז קומענדיג צוריק קיין אטאווא, וועט ער איינלאדען צו א קאנפערענץ לאריער'ן און מיט איהם זיך ראטהען וועגען דער פראגע.

— סיר ווילפריד לאריער — האט דער פרעמיער בארדען געזאגט — איז דער מאן וועמען קענעדא און אויך די ענגלישע אימפעריע האט פיעל צו פערדאנקען. ניט מעהר וואס היינטיגע יאהרען איז דאס דאנקען ארויס פון דער מאדע.

אין פערלויף פון די דריי מאנאטען אפריל, מאי און דזשון פון דיזען יאהר זיינען אנגעקומען אין קענעדא 175,341 אימיגראנטען.

נ. סגל'ס בעקערײ

איז דאס איינציגע פלאץ, וואו ברויט, בולקע ווערט געבאקען ריין און זויבער. ברויט ווערט אויך דעליווערט צו הויז.

טעלעפאנירט אב סט. דזשאן 1488 אדער קומט אין

510 סעלקירק עווניו.

GLICKMAN BROS.

אגענטען פון זינגער מאשינען פארטס, גראמאפאנס און פיאנאס.

צופריעדענהייט גאראנטירט.

390 פריטשארד, פהאן סט. דזשאן 426

אני לדודי ודודי לי.

די היברו סיק בענעפיט סאָסייעטי

דאווענט אויך היינטיגס יאהר אין איהר אייגענעם גרויסען און בעקוועמען

קווינס האלל, סעלקירק עווניו

מיט אַ גרויסארטיגען חזן.

זייענדיג אינדיפענדענט, זוכט די סאסייעטי קיינע פראפיטען, בלויז אויף צו דעקען די עקספענסעס און דערום זיינען די פרייזען אויף סיטס בילינ, פון 1 דאלאר, $1,50 און 2 דאלאר. טיקעטס צו בעקומען אין פאל־גענדע פלעצער: ביים סעקרעטאר ס. גאלדין, 598 פלארא עוועניו; ביי יוסף ווערער, 661 מאניטאבא עוועניו; אין ריעל עסטייט אפיס פון פענסאן און שילער, 854 מיין סטריט, אויך אין קווינס האל פון די ערשטע סליחות אן.

מיט אכטונג די קאמיטע.

נ. ב. דעם נאמען פונ'ם חזן וועלען מיר אנאנסירען נעקסטע וואך.

גערענקט מאָרגען

דעם 15טען

ווען די גרענד קלאָדינג קאמפ. מאכט א גרויסען

רעקאָמענדיישאָן סייל.

ספעשיל וועט דער סייל אָנגעהן אויף סוטס, שיך, העמדער א. ד. ג.

דער סייל וועט אנהאלטען בלויז 9 טעג

פון דעם 15טען ביז דעם 24טען אויגוסט.

אום אייך צו פערזיכערען אז דאס איז ניט קיין פייק סייל ווי אנדערע מאכען, איז דער בעסטער פאקט דערויף דאס אונזערע ווינדאוס וועלען זיין אפען און איהר וועט קענען בעטראכטען די ארטיקלען און זייער בילינע פרייז. אויסצושרייבען דא די פרייזען איז אונמעגליך, ווייל מיר האבען טוי־זענדע בארגיינס וואס יעדער ארטיקעל וועט פערקויפט זיין צו 50 פראצענט ארונטער פון דאלאר. געדענקט אז די „גרענד קלאדינג קאמפאני" אונטער'ן יעצטיגען מענעדזשמענט, מאכט איהר ערשטען סייל, ווייל איבער'ן שניידער סטרייק אין מאנטרעאל איז אונז ערשט איצט אנגעקומען אונזער נעארדערטע וואארע פאר דער נאנצער צייט און אום צו מאכען רום מאכען מיר יעצט דעם ריזיגען סייל. וואטשט אונזערע הענדבילס און אונזערע ווינדאוס.

The Grand Clothing Co. 800 Main St.

כץ און האפמאן, פראפרייעטארס

וועגען די מנדבים פאַר דער נייער תלמוד תורה

איבער דער קורצקייט פון צייט זיינען ארויסגעקומען פילע טעותים אינ'ם צעטיל פון די מנדבים פאר דער תלמוד תורה וואס איז געווען פערע־פענטליכט אין פאריגען נומער „דער איד" און אזוי פילע זיינען אויך אויס־געלאזט געווארען, האט מען דרום אויף א מיטינג פאריגען זונטאג בעשלאסען צו ערוועהלען א

פינאַנס קאָמיטע

וואס וועט אונטערזוכען די ביכער און וועט גלייך ווי זי וועט פערטיג ווערען מיט איהר ארבייט, פערעפענטליכען אין „איד" די אלע נעמען וואס זיינען אויסגעלאזט געווארען פאריגע וואך.

זעהט אמרובין'ס אדוו. אויף פיידזש 2.

ערשטער אידישער ריעל עסטייט אָפיס אין דער נאָרד ענד.

ווער עס האָט הייזער אָדער לאָטס צו פערקויפען, אָדער ווער עס וויל קויפען; ווער עס וויל בייטען לאָטס פאַר הייזער אָדער פאַרמס, זאל זיך ווענדען צו

ב. ראָבינסאָן און זאָהן

אין 1-2 292 סעלקירק עוועניו פהאָן סט. דזשאָן 2445

נעמען אָן הייזער צו פערענטען און רענטען. שבת געשלאָסען, זונטאָג אָפען

רעזידענס 539 פריטשאַרד עוועניו פהאָן סט. דזשאָן 737

(88 קאָנטראַקטאָרס און בילדערס

אונזער נאמען איז אייך א גאראנטיע פאר רעאלע ביזנעס.

פייפערהענגערס אויפמערקזאם!

מיר האבען אויסגעקויפט א גרויסען, פראכטפאלען סטאק פון 5,000 דאל. וואל פייפער פון די שעהנסטע און נייעסטע דיזיינס. דאס וואל פייפער פערקויפען מיר אצינד צו 50 פראצענט ארונטער דעם דאלאר. קומט צו געהן און זעהט די דיזיינס, וועט איהר זיך איבערצייגען אז איהר קענט יעצט האבען א גרויסען בארגיין.

M. Donner & Co. 847½ Main Street

EST. 1879

ALLOWAY & CHAMPION

אויב איהר דענקט אַהיים צו פאָהרען.

עס מאכט ניט אויס מיט וועלכער שיף, מיר קענען אייך צופריעדענשטעלען. מיר זיינען אגענטען פאר די גרעסטע און בעסטע שנעל שיף קאמפאניעס. אונזערע אידישע בעאמטע שטעלען זיך גערן צו אייער דיענסט צו געבען אייך אלע אויסקינפטע וועגען אייער רייזע. מיר האלטען שטענדיג אין אונזער קאסע א גרויסע סומע רוסישע, עסטרייכישע און פרעמ־דע געלדער און פערקויפען צו מעסיגע פרייזען. געלד געשיקט אין אלע וועלט טהיילען.

אַללאָוועי און טשעמפיאָן — בענקערס און בראָקערס

AC 362 & 667 MAIN STREET AC

די ביזי בי דזשולערי סטאָר האָט געמופט אין 658 מיין סטריט, פהאָן גערי 3024 און מיין 3417, מ. סטיימאן, פראפרייעטאָר

לשמוע אל הרינה ואל הין וחשבון פון דער התפילה. צדקה הכללית.

מיר גלויבען אז עס איז איבעריג צו אדווערטייזען אונזער בית יעקב שוהל, דען יעדען איז בעקאנט אז די בית יעקב שוהל איז די גרעסטע און פראכטפאלסטע אין וויניפעג און אז מיר געבען זיך אלע די מיה און ווענדען אן אלע מעגליכקייטען צו האבען דעם

בעסטען חזן.

אונזער חזן שטודירט איין דיזעס יאהר א גרויסארטיגען כאהר מיט צעהן משוררים און מיר ווילען האפען אז ער וועט יעדען צופריעדענשטעלען און יעדער וועט האבען גייסטיגען פערגעניגען ווי מען קען נור האבען דאווענדיג אין בית יעקב שוהל.

נור אזוי ווי עס געפינען זיך ביי אונז אין וויניפעג וואכענדיגע אידען וואס אז עס קומט ר"ה אלול פאנגען זיי אן צו האנדלען מיט אידישקייט, ווייל זיי זיינען אמאל געוועזען דעריזשארס אין אלד קאנטרי, ווילען זיי דא מאכען מסחרים אין ימים נוראים און דינגען אב וואו א האל, א פליים וואו עס ווערט א גאנץ יאהר געטהיילט פרייזען פאר טענין און אדווערטייזען אזעלכע פלעצער פאר גאטס הויז צו אונזערע געבעטעס טעג צו פערגעבען אידישע זינד ר"ל. אך, שוועסטער און ברידער, ווי לעכערליך און שפאטיש דאס איז פאר אונזער נאציאן, פאר אונזער יודענטהום! ווי קען עס אויסזעהן פאר אונזערע גוי'אישע שכנים וואס געהען דורך אין די הייליגע טעג און זעהען אז אין דעם פליים וואו זיי האבען נעכטערן געטאנצט, שטעהען אידען און דאווענען.

דערום ליעבע שוועסטער און ברידער אפעלירען מיר צו אייערע געפיהלען, פערלאזט ניט די מקומות קדושים, בערעכענט אז דאס איז אונזער פלאץ פון געבוירען ביז פערלוירען ח"ו. ווערט ביי אידען געבוירען א קינד צו מזל, קומט דער פאטער אין שוהל און גיט א נאמען; ווערט דאס קינד ח"ו קראנק קומט דער פאטער אין שוהל בעטען גאט און ער העלפט; ווערט דאס קינד בר מצוה ברענגט מען איהם אין שוהל און אז השי"ת העלפט עס קומט צו דער התונה למזל — אין שוהל. איז ווי געזאגט אין פריידען און אין ליידען ח"ו איז דאס אונזער טרייסט. און אז עס קומט שוין די צייט איבער הונדערט יאהר, פיהרט מען דעם טויטען קערפער אויך פאר דער שוהל און דארט איז דער איינציגער סטיישאן וואס מען שטעלט איהם אב און יעדער בעגלייט איהם מיט א טרעהר און יעדער וואס וויים נור א גוטען שבח זאגט פאר דעם מת.

אלזא, שוועסטער און ברידער, די אלע פעהלערען וואס אונזערע אידען טהוען מיט אזעלכע מסחרים לאזט זיך ניט אויסשרייבען, איהר פערשטעהט אליין ווי ניט רעכט דאס איז. אלזא וויסט אז פון ר"ה אן זיצט א קאמיטע אין בית יעקב שוהל און וועט זיצען אלע אבענד פון 7 ביז 9 אוהר און פערקויפען סיטס צו מעסיגע פרייזען. ווי אויך דער פרעזידענט זעלבסט וועט יעדען אבענד זיין אין שוהל און ער פערשטעהט און וויים יעדען צו פערגענטען זיין סיט וואס ער פערלאנגט.

ובזכות זה וואס יעדער איד וועט וויסען צו געבען א שאו די שוהלען וואס זיינען אונזער הייליגקייט און יעדער וויים מיט וויפיעל הוצאות א שוהל איז פערבונדען, מיט חזן, שמש און כ"ק און לייטס און וואסער און בעהייצונג הוין אנדערע הוצאות, האפען מיר אז יעדער אנשטענדיגער מענש וועט וויסען וואו ער דארף אוועקגעבען זיינע פאר דאלאר. בזכות זה, וועלען מיר האבען א כוח"ט בכלל אמן.

די קאמיטע פון בית יעקב שוהל.

1—1

היברו יונייטעד טשאריטיס.

אינקאם.

11טען מאי	דאנייש'אנס	$ 84,65
14	טעמפערשיפ	34,00
29	פון א מיטינג אין עדת ישורון	29,00
12טען יוני	ע"י ל. שניידער	15,25
17 און 18	אויף א מיטינג	44,75
	יוני און יולי פון די פושקעס ע"י הרב	228,75
	ע"י ל. שניידער	100,00

נאסף ע"י מר. ש. בודניצקי עבור הצדקה הכללית.

20טען יוני	מר. שניידער, פארמער	$ 1
25	סעם אלזעצער	2
	מיכל לעווין	1
17טען יולי	משה פינקעלשטיין	5
	שלום לעווין	25
	פנחס טעפליצקי	2
	לעאן אבראמאוויטש	50
	אחים אטרובין	6
	מענדיל סידילקאווסקי	3
	יוסף קלאנער	6
18	ב. שראגע	25
	יהודא ליב שור	1
	פייוויל בלאך	1
	מאקס פינקעלשטיין	2
	מר פאטריק	10
20	ל. שניידער	1
	דזש. סלעפ	1
21	דזש. ווהייט	5
	סעם גאלינסקי	2
	נחום מאסטאוואי	1
	ב. בוכהאלטער	1
	ט. לעסק	1
22	לואי גאלדשטיין	5
	מאקס שטיימאן	3
23	ב. ר. לעווינסאן	12,50
	עקיבא פארטוגאל	3
	בעריל ברעגמאן	3
	בנימין סינענסקי	3
	ל. טשעטשיל	3
	ישראל לעווין	3
	דזש. קאצאווסקי	1
	ב. ווילענס	3
	ע"י ברעט	4,25
30	נחמן קאראסק	6
	ל. גאם	3
	ד. קאפמאן	1
	ה. גאם	3
2 אויגוסט	מרס. לייבערג	10
	מר. קראליק	3
3	מרס. טעסלער	1
	חיים שאר	1
	מ. קאפמאן	2
	ד. פין	1
	ישראל משה כמעלניצקי	2
6	מרדכי סאראנאוו	2
	גיטעל בערקמאן	3
	ד. ראזין	3
	יעקב ראטשטיין	1
	ג. ראזענבלאט	5
ס"ה		709,90

אויסגאבע.

פון 1טען	ביז 20טען	מאי	$ 80,00
20	29		103,50
1	5	יוני	35,00
5	12		78,50
12	18		45,00
18	25		15,00
25	2	יולי	52,50
2	12		18,00
12	17		47,50
17	22		58,00
22	24		15,00
24	12	אויגוסט	92,15
ס"ה			640,15
ע"י ל. שניידער לאלמנה אויף א פארם אצל רידזשיינע			100,00
ס"ה			740,15
אפ הנאסף			709,90
פאראן אין קאסע			30,25

1—1

THE
Canada Financial Corporation, Ltd.
Head Office: Winnipeg.

באארד אף דירעקטארס: פרעזידענט, וואלענטין ווינקלער, מ. פ. פ.; וויס פרעזידענט און מענעדזשער דירעקטאר, דזשאן מעקייווער קאפיטאליסט; סעקרעטאר און טרעזשורער, י. א. פלעטשער, באריסטער; דר. ר. מ. סימפסאן, פרעזידענט אף אמעריקאן פאבליק העלטה אסאסיאיישאן; ב. ישראנגע, מאנופעקטשורער און דר. פ. לאשאנס.

מיר אפערען איינגע אקציעס פון דיזער קאמפאניע. איינע פון די בעסטע פראפאזישאנס. די קאמפאניע וועט צאהלען א גרויסען דיווידענד. די אונטערנעהמונג איז זיכער, ראעל און פראפיטיבל. פאר איינצעלהייטען זיך ווענדען צו

PH. NEY & CO.
222 Portage Ave. Winnipeg.
Phone main 1288

עס איז כדאי

אז איהר זאלט געדענקען 4 זאכען.

1) אז אטרובין בראדערס' סטאר איז אין 390 סעלקירק עווע.,
2) אז זייער טעלעפאן נומער איז סט. דזשאהן 1933,
3) אז אלעס וואס ביי זיי אין סטאר איז פריש, געזונד און צו דער מעסיגסטער פרייז,
4) אז זייער ליין דריי גודס, מענס פארנישינג און שוך וואר איז אפ טו דייט.

אלערליי לייכטער טליתים, מחזורים, ספרים און אתרוגים

איז יעצט צו קריגען צו ביליגער פרייז ביי

ברוך טשערניאק

די קונים אין קאנטרי דארפען זיך צו איילען אצינד מיט זייערע ארדערס.

B. Cherniack, 288 Dufferin av.

פאר שאו קארדס

וואס ברענגען איין ביזנעס, ווענדעט זיך צו א

סלאון און דעלבורג

2, קאנטינענטאל בלאק, 796 מיין סט.
פהאן סט. דזשאהן 156
שטענדיג פערטיג פאר שנעלע ארבייט.

א נייער בעזים קעהרט שעהן
און א נייער וואוד יארד גיט בעסערע און טרוקענע האלץ.

מר. ל. ווייזיל

האט ערעפענט א נייעס

וואוד און קוילען יארד

אין קארנער מיין סט. און פלארא עווע.
פהאן סט. דזשאהן 933

J. A. Chmelnitsky
Cor. Dufferin and Derby Sts.
Phone St. John 1423

א נייע האלסייל פון „דזשאבס" האט מר. יעקב חמעלניצקי געעפענט אין קאר. דאפרין און דערבי סט. וואו אלע היגע און קאנטרי סטארקיפערס קענען בעקומען צו די ביליגסטע פרייזען קלאטהינג, בוטס, שוהס א. ד. ג.

רייטס פאר אדווערטייזמענטס אין „איד"

פאר איין מאל 50 סענט פער אינטש
פאר א מאנאט 40 סענט פער אינטש
פאר יעהרליכע 35 סענט פער אינטש
אויף דער 1טער פיידזש 75 ס. א אינטש
אויף דער 1טער פיידזש יעהרליך 50 ס.
קהל'שע אנאנסען 25 און 30 ס.

נייעס נייעס נייעס

דער גוט בעוואוסטער ביזנעס מאן ה. פענסאן און דער גוט בעקאנטער ריעל עסטייט מאן ה. שיללער האבען געעפענט אן

אפ־טו־דייט אפיס אין 854 מיין סט.

נעבען דאפרין עווענו.

די אידישע בעפעלקערונג איז געבעטען צו קומען ווענען אלע זייערע ביזנעס אין אונזער אפיס.

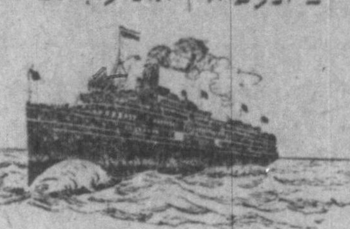

דארפט איהר קויפען אדער פערקויפען ריעל עסטייט?
דארפט איהר שיפסקארטען אויף אויסצאהלונגען אדער קעש?
דארפט איהר שיקען געלד קיין יוראפ?
דארפט איהר אינשורענס אדער מארטגיידזשעס?
אלעס קריגט איהר ביי אונז. מיר גאראנטירען די ראיעלסטע בעהאנדלונג

Fenson & Schiller
854 Main Street Phone St. John 162

נ. ב. מיר האבען אויך א בעריהמטען לאיער אין אונזער אפיס וואס וועט אייך מאכען אלע אייערע געזעצליכע פאפירען צו מעסיגע פרייזען

בערנשטיין וואלטער

שעהנע ארבייט צו מעסיגע פרייזען

די גוט בעקאנטע פאטאגראפערס

אין קאר. קינג און דאפרין עווע. פהאן סט. דזשאהן 1902
און אין 576 מיין סטריט פהאן גערי 4144

מאכען יעצט פראכטפאלע שנה טובה'ס צו $1.75 א דאזען.

ווער עס האט איין מאל געמאכט ביי אונז ארבייט וויים וואס פאר א בילדער מיר גיבען ארויס און וועט זיכער ניט פערגעסען אויך יעצט דעם נאמען פון בערנשטיין און וואלטער.

שפארט זיך איין געלד.

עס געהט יעצט אן

א גרויסער פעי דעי סייל אין פרימאן'ס סטאר

526 סעלקירק עווניו.

מיר האבען רעדוצירט די פרייזען אויף קלאדינג, דזשענטס פארנישינג, לייזים ווייר, בוטס און שוהס. אויסצורעכענען דא אלע זאכען און ארטיקלען וואס זיינען יעצט ביי אונז אין סייל איז ניט מעגליך. מיר קענען אייך נור זאגען דאס אויב איהר ווילט איינשפארען געלד, דאן זאלט איהר ניט דורכלאזען די געלעגענהייט וואו איהר שפארט זיך איין 50 פראצענט אויף די נויטיגסטע ארטיקלען וואס איהר ברויכט האבען. קומט אין פרימאן'ס סטאר אויף 526 סעלקירק עווע. און איהר וועט זיך דערין איבערציינגען.

לעזער, פאטראניזט אונזערע אדווערטייזערס.

לילִיפּוּט.

פּערצווייפלונגס לִיעדער.

1.

עס ווילט זיך מיר טהייל מאל דעם אומעט אויסגיסען,
דעם אומעט, וואס נאגט און וואס דריקט מיר מיין הערץ:
מיר דוכט זיך, איך וואלט געקענט אויפאטהמען לייכטער,
עס וואלט אזוי ווילד ניט געפּרענט דאן מיין שמערץ.

איך נעהם מיר די פּעדער און זעץ מיר דאן שרייבען,
גיס אויס מיינע ליידען אויף לעבלאז פּאפּיר;
און בין איך שוין פערטיג און לעז איך דאס איבער,
וואס איך האב געשריבען, ווערט ביטערער מיר.

איך פיהל, אז איך קען גאר קיין הונדערטען טהייל ניט
פּערצייכנען פון אלעס, וואס קאכט אין מיין הערץ;
און דאן איבערפאלט מיך דער אומעט נאך שטארקער,
נאך ווילדער, נאך שרעקליכער דריקט מיר מיין שמערץ.

2.

פערשוואונדען פון מיר איז די פרעהליכע שטימונג,
ניטא מעהר דאס לעבען, ניטא מעהר די לוסט:
איך געה יעצט ארום אליין פערזארגט און פער׳דאגה׳ט,
א ביטערער אומעט נאגט טיעף אין מיין ברוסט.

געגלויבט אמאל האב איך, אז איך וועל מיך קיינמאל
פון יאוש, פון צווייפעל ניט לאזען בעזיעגען:
געלאכט האב איך שטענדיג פון די, וועלכע נאיען,
פאר מיר איז דאס לעבען געווען א פערגניגען.

געטראצט האב איך אימער דעם שטורעם, דעם ווילדען,
די גרעסטע געפאהר איז געווען מיר א שפּיעל:
געווען בין איך זיכער, אז איך וועל בעזיעגען,
וואס שטעהן וועט אין וועג מיר און שטערען מיין צועל.

דאך יעצט בין איך ליידער שוין ניט וואס געוועזען,
איך גלויב שוין ניט מעהר אין מיין אייגענעם כח:
געפאנגען בין איך פון דעם צווייפעל און יאוש,
זיי דריקען, זיי פרעסען, זיי נאגען מיין מוח.

3.

אָ, לעבען, ווי ביזטו מיר ליעב און ווי טהייער,
ווי רייסט זיך צו דיר מיין נשמה, מיין ברוסט!
געשטרעבט האב צו דיר איך דורך וואסער און פייער,
גע׳חלום׳ט פון דיר, דיר דערגרייכען געגלוסט.

דאך וואס איך האב מעהרער צו דיר זיך געטראגען,
ביזט ווייטער און ווייטער אוועק אלץ פון מיר:
א שטורעם האט ענדליך מיין שיפעל צושלאגען,
איך פיהל, איך וועל קיינמאל דערגרייכען צו דיר!

4.

גענוג!... איך האב געשטרעבט, געליטען,
איך האב ערנידעריגט זיך פיעל:
און דאך שטעה איך אצינד אין מיטען
און ווייט, אָ, ווייט איז נאך דאס ציעל.

גענוג!... וואס זאל איך מעהרער ליידען?
דאס ליידען ברענגט קיין נוצען ניט;
די לוסט פון לעבען טהוט מיך מיידען,
די נויט פערפאלגט מיך טריט פאר טריט.

געוננ!... איך קען שוין ניט דערטראגען,
די שיקזאלס קלעפּ, די נויט און פּיין!
קען איך צו גליק מיך ניט דערשלאגען,
דאן איז שוין בעסער גאר ניט זיין.

5.

וואס ווילט איהר, זאגט, פון מיר, איהר שרעקליכע געדאנקען?
וואס לאזט איהר מיך ניט אב, וואס דריינגט איהר זיך צו מיר?
וואס קוועלט, וואס מוטשעט איהר מיין קאפּ, דעם שוואך און קראנקען?
וואס פּייניגט איהר מיין גייסט, וואס קוועלט איהר איהם אן שיעור?

עס ברענען מיר די גליעדער, איך פיהל מיך שלעכט און ביטער,
און איהר, איהר דרענגט זיך צו מיט אייער ווילדען ראטה!
אָ, נעהמט אוועק פון מיר, עס שווינדערט מיך, איך ציטער,
איך קען נאך פאלגען אייך און אבטהאן יענע טהאט...

און דאן — דאן איז געענדיגט. אלץ איז דאן פערפאלען.
פון דארט צוריק געקומען, דאס איז נאך קיינער ניט!
דאך ניין! איך פיהל נאך שטארק זיך! אוועק איהר פּיין און קוואלען,
איך פיהל נאך, ווי דאס לעבען קאכט אין מיר און זידט!...

- - Professional Column - -

דר. א. בערקאָוויטש.

נעהמט אויף קראנקע ביי זיך צו הויז פון 1 ביז 3 אוהר נאכמיטאג און פון 6 ביז 8 אוהר אב.

Dr. A. BERCOVICH

360 Selkirk Ave. Phone St. John 1652

Dr. G. KALICHMAN

אידישער דאקטאר, דיפּלאמירט אין רוסלאנד דייטשלאנד און קענעדא. ספּעציאליסט אין הויט און געשלעכטס קראנקהייטען, אקושאר און קינדער קראנקהייט. אפּיס שטונדען: פון 9 ביז 11, פון 1 ביז 4 און פון 6 ביז 9. (52-15

453 Selkirk Ave. Phone St. John 1772

Dr. A. H. SILVERMAN

אידישער דאקטאר, שטודירט און דיפּלאמירט אין אויסלאנד, די סטייטס און קענעדא. אפיס שטונדען: פון 9 ביז 10, 1 ביז 3 און פון 6 ביז 8

האטגעמופּט אין 395 סעלקירק.

פהאן סט. דזשאהן 1716

Dr. R. L. HURST

פיזישאן און סוירדזשאן. בעפאלמעכטיגט פון „ראיאל קאלעדזש אף פיזישאנס", לאנדאן. ספּעציאליסט פאר הארץ, נערוועז און פרויען קראנקהייט. אפיס שטונדען: פון 10 ביז 12, פון 3 ביז 5 און פון 7 ביז 9. פהאן מיין 814

305 קענעדי בילדינג, פּארטיידזש עוו.

מרס. פינקעלשטיין-טעסלער

דיפּלאמירטע אקושארין

337 פלארא עוו. פהאן סט. דזש. 1098

רייסט ניט די ציינער.

אויב איהר האט טראבעל מיט ציין, קומט אריין צו די ערשטע אידישע ציין דאקטוירים אין דער נארד ענד

International Dental Parlors

עקספּערט דענטיסטען און סוירדזשענס. אונזער בעהאנדלונג איז אויף דעם ארענטליכסטען אופן, אונזערע פּרייזען מעסיגע. מיר זיינען געסט אין דער נארד ענד און ווילען אונזערע פּאציענ-טען בעטראכטען אלס פריינד.

547 סעלקירק עוועניו

פהאן סט. דזשאן 2447

דוד א. מאַנהיים בעמיקער און אפּטייקער

האט איהר זיך שוין איבערציינט אז די גוטע רעפּוטאציאן פון דער לימא דראג קאמפּאני איז א ריכטיגע? בעסטע מעדיצין, בילינגסטע פּרייזען.

803 Main Street

געוועזענע ראדזשערס.

פינקעלשטיין און לעווינסאן

לאיערס און בּאריסטערס

105 באן אקארד בּלאק.

טעלעפאנס: מיין 1544 און מיין 1545

R. A. W. Magnussen, M. A.

רעכטספערטהיידיגער, אדוואקאט א. ז. וו.

925 מיין סטריט, וויניפּעג.

אפען פון 1 ביז 2 און פון 5 ביז 6 אוהר נ. מ. אדער אויף בעשטעלונגען צו יעדער צייט.

PHILIP NEY

נאָטאַריוס

נעזעצליכע פּאפּירען פּערפערטיגט. איבערזעצונגען אין און פון פערשיעדענע שפּראכען. נאטוראליזיישאן פּייפּערס, מערידזש לייסענס

222 פּאָרטיידזש עוו. פהאָן מיין 1288

D. Abramovich

ארכיטעקט

505 מעקינטייער בּלאק, פהאן מיין 1978

ד. אבּראמאוויטש

Flanders and Macvicar

באריסטערס, סאליסטארס, נאָטאריוס א. ז. וו.

אָפּיס 872 מיין סטריט

פהאָן סט. דזשאן 761

אינטערפּרייטער ה. זאלצמאַן, ב. ס. א.

Monteith, Fletcher & David

באַריסטערס און סאָליסיטאָרס

403 נאָרטהערן קראָאון בענק, קאָרנער פּאָרטיידזש און פּאָרט. פהאָן מיין 669

Miss A. GOLDSMITH

333 Burrows Avenue

גיט לעסאנס אין פּיאנא שפּיעלען

מעסיגע פּרייזען. (25-15

פּאַטראָנייזט אונזערע אַדווערטייזערס.

ALFRED JACKSON

ליטאן גארדענס. און אינסייד סאבדיווישאן. פאר איינצעלהייטען פרעגען אין

522 מיין סט. סוויט 3, פהאן גערי 3076

ריעל עסטייט, פארם לאנד

קויפען, פערקויפען און ביימען. מיינע קאסטימער ווערען בעהאנדעלט אויף דעם ארענטליכסטען אופן. (527

H. Leviten 619 McIntyre Block.

COHEN & MEYEROWITZ

קאנטראקטארס און בילדערס

683 אַלפרעד עווענו.

די בעסטע אינפארמיישאנס פריי. בעפאר איהר בילדעט, זעהט זיך מיט אונז.

דאַרפט איהר לייהען געלד?

פיר וואס פיר א צוועק ניט איז ווענדעט זיך צו

כ. שעפּס

דעם עלטסטען אידישען פייער אינשורענס און פינאנשיעל אגענט אין וויניפעג.

401 סעלקירק עוו. פהאָן סט. דזש. 1490

Office: Bank of Toronto.
Phone Garry 706. (5211

בוק-קיפּער

וויל האבען שטונדען ארבייט. האט א דיפּלאם פון רוסלאנד און פון די סטייטס. זיך ווענדען

(127 The Israelite, 796 Main St. Box 3

The McKinley Transfer Co.

קאר. קינג און רופּערט סט.

אפיס פהאן גערי 2560 און גערי 2508

פּיאנא מאאווינג ספּעשיל, מעביל און באגאזש טראנספערס. (33-15

The Empress Laundry Co.

ווילט איהר זיין פאלקאם צופרידענגעשטעלט? טעלעפאנירט און מיר שיקען גלייך נאך אייער באנדעל. ערשטע קלאס מאשינערי.

300 .74-76 אייקינס סט. פהאן סט. דזש

The Royal Candy Kitchen.

622 מיין סטריט פהאָן גערי 71

דריי טהירען פון די סטארלאנד

ביי אונז איז ערשטע קלאס קענדיס, פרישע היימישע קענדיס יעדען טאָג. (52-14

איהר ווילט פאָהרען ווי אַ פּריץ?

דאן קויפט אייערע האַרנעס ביי

דזש. בעקער, 73 דערבי סטריט.

נעהמט אָן אַלערהאַנד רעפּעירינג. (528

ניט געבאָפט!

איהר דארפט קויפען איין מאל פארני-טשור, איז דאס בעסטע זיך צו וענדען פריהער מיט (529

M. WARHAFT

851 Main Street Phone St. John 1988

איהר דאַרפט איך ניט זאָרגען.

מיר האבען שוין צוגעגרייט פאר אייך א גרויסען סטאק שיך פאר מענער, פרויען און קינדער.

ספּיוואַק׳ס שוך סטאָר

577 סעלקירק עוועניו

די בעסטע שיך צו די בילינגסטע פרייזען

סטאפּט א ווייל.

צו די בילינגסטע פרייזען קענט איהר קריגען אייערע שיך אין 905 מיין סט. אויך ווערען געפיקסט שיך גוט און צו מעסיגער פרייז. מ. גלאדסטאָן.

שיך אלטע און נייע שיך צו בילינע פרייזען קענט איהר בעקומען ביי מר.

לעאָן טרענגבאָוו אין 883 מיין סט.

א פאנאגראף מיט פערשיעדענע אידישע און ניט אידישע רעקארדס ווערט פערקויפט זעהר ביליג. פרעגען אין כאראך׳ס בארבער שאפּ,

875 מיין סטריט

א. טייטעלבוים
532 סעלקירק עווע.

פהאן סט. דזשאהן 1265

האלסייל און ריטייל מעהל, היי, תבואה און פראדוקטען. מיר פערקויפען בילינער ווי איבעראל, קומט זיך איבערציינגען. (42

חתן כלה קוקט זיך צו

וואו איהר קריגט אייערע בארגיינס אין בעסטען סארט דיימאנדס, גאלדענע זיינערלעך געסעט מיט דיימאנדס, גאל-דענע בראסליעטען א. ז. וו. אויף קעש אדער איינצאהלען. אויב אנצופריע-דען ווערט דאס געלד אומגעקעהרט.

י. טשופּאַק 820 ½ מיין סט.

די 3טע טהיר פון גרענד אפּערא הויז.

פלאָמבינג, היטינג, עלעקטריק

אויך א גרויסארטיגער סטאק פון פערשיעדענע פיקטשורס.

איידער איהר גיעהט עטוואס טהאן אין דיעזער ליין, זעהט זיך מיט

M. KOFFMAN

395 Selkirk Ave. Phone St. John 1353

רעפּיירינג אטענדעט צו יעדער צייט. (514

נייע אדער פיקסען

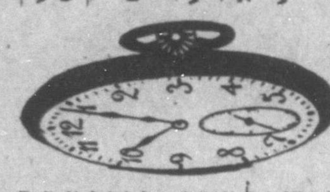

דזשולערי, זייגערס

נ. טשערניאק

876 מיין סטריט.

ל. סגל

סיין פּיינטער

825 מיין סטריט

סיינס אין פערשידענע שפּראַ-כען, פּיינטינג און דעקארייטינג

וואס דאַרפט איהר?

וואהלפּייפער, פּיינט, הארדווארע, אדער אירגענד וועלכען ארטיקעל פאר בילדינגס, פּיינטינג און דעקא-רייטינג — אלעס קריגט איהר ביי

א. פיינגוד

590 Selkirk ave. Phone St. John 1951

: : זעכציג לייט געזוכט : :

זיך באלד אויסלערנען די בארבער טרייד. בלויז 8 וואכען פאדערט זיך אויסצולער-נען. טולס פריי און וויידזשעס אין לעהרע צייט. א שטעלע געזיכערט פון $16 ביז $20 וועכענטליך. מיר האבען הונדערטע לאָ-קיישאנס וואו איהר קענט זיך עפענען א ביזנעס אליין. גרויסע פאדערונג פיר באר-בערס. שרייבט פאר אומזיסטע קאטאלאג בעסער קומט אליין. אויב איהר ווילט זיין א גוטער בארבער, מוזט איהר לערנען ביי

The International Barber College

אלעקסאנדער עוו. 1טע טיר וועסט מיין סט.

ל. האַלפּעני
פלאָמבינג און היטינג

ווען איהר גיעהט בילדען, בעראטה זיך מיט מיר.

883 מיין סטריט

אפיס פהאן סט. דזשאהן 1830

רעזידענס פהאן סט. דזשאן 2217

L. HALPENNY

לומבער
בּיליג צו פערקויפען.

וואשאו לומבער קאמפּאני

געוועזענער עליק בּלעק לומבער יארד.

היגגינס עוועניו (44

אפיס 552 מיין סט. פהאן גערי 5028

אין דער ארפּעאום סיגאר קא.

57 ½ היטאן עוו.

פאדערען זיך צוויי מיידלעך אויף צו דיסטריביוטען טאבאק.

THE ISRAELITE.

DER YID.

The First and Only Jewish Weekly in the Entire Dominion of Canada.

THE ISRAELITE PUBLISHING COMP.
B. I. GOLDSTEIN, Editor.
F. SIMKIN, Manager.
796 Main St. Phone St. Jonh 2213
Winnipeg, Man.

Subscription: 1 Year $1.00.

Thursday, August 15th, 1912.

א נייער מסחר צווייג.

"צו מאכען געלד פון דעם וואס דער פארמער ווארפט ארויס, ווייל ער האט דערפון קיינע נוצען ניט" — איז א נייער פלאן פון א קאמפאני וואס בעשטעהט פון ענגלענדער און טאראנטאר קאפיטאליסטען, וועלכע האלטען אין בילדען פאפיר און לינען פאבריקען אין יענע שטעדטלעך אין וועסטערן קענעדא, וואו עס וואקסט פלאקס און וואו טויזענדער טאן פלאקס שטרוי געהט יעהרליך אוועק אין גיזוען. עס איז דער פלאן פון די דערמאהנטע קאפיטאליסטען צו גרינדען פיעלע קליינע און גרעסערע פאבריקען און אנפאנגען צו פאבריצירען א גוטען סארט פאפיר און לינען קלאטה אזוי שנעל ווי מעגליך.

די פריהערדיגע שוועריגקייטען צו פאבריצירען פלאקס פאדים איז שוין זייט לאנג בעזייטיגט, די פאבריקאנטען, ווי מען בעהויפטעט, וועלען פיעל פראפיטירען און אגב וועט אויך פראפיטירען דער פארמער אין דער וועסט.

ווי בעקאנט איז פלאקס א זיכערער קראפ אידער ווייץ. ווען דער פארמער וועט וויסען אז ער האט גוטע קונים אויף זיין פלאקס וועט ער מעהר אויפפאסען אויף איהם און דאן וועט אי די שטרוי אי דער סיד אליין פיעל מעהר די ווערטה האבען. עס ווערט בעשטעטיגט אז פון 47 פראצענט פלאקס שטרוי וועט מען קענען שפינען פאדים אין ווערטה פון 500 דאלאר א טאן. רעכענט איבער פאר וויפיעל מיליאן פלאקס שטרוי עס ווערט פערברענט אויף די פעלדער אין דער וועסט, ווייל דער פארמער האט ביז איצט דערפון קיין נוצען געהאט און איהר וועט זעהן ווי גרויס די סומע איז. אין רוסלאנד אפילו נעהמט שוין זייט לאנג דער בויער אב גוטע בעצאהלטס פאר זיין פלאקס שטרוי. דער רוסישער פלאקס ווידער וועט קיינמאל ניט צוקומען צו דער קוואליטעט ווי דער וואס אין דער וועסט און קיינמאל ניט וואקסען אזוי הויך.

אויסער דיזע לינען און פאפיר פאבריקען האבען מיר אויך בעמערקט אין דער טעגליכער פרעסע אז איניגע גרויסע מאנופעקטשורערס פון פיינט (פארב) און דרוק-טינט וועלען אין גיכען עפענען אין דער וועסט א געוויסע צאהל פאבריקען פאר ליין-איל. דאס וועט ווידער ברענגען א גרויסע פאדערונג און אנבאט פאר פלאקס.

חוץ דעם וואס דער פלאקס אנבאט וועט זיין א גרויסער געווינס פאר'ן פארמער אין וועסטערן קענעדא און וועט איהם אלע יאהר אריינברענגען א היבשען קאפיטאל, וועט עס אויך פיהרען דערצו וואס דער פלאקס האנדעל וועט פיליכט אין א גאנץ קורצער צייט אריינברענגען א גאנצע רעוואלוציאן אין דער קענעדער ביזנעס וועלט. עס איז קיין ספק ניט אז דער אינוועסטמענט אין פלאקס פעלדער וועט זיין א זיכערער ווי אין ריעל עסטייט אדער אפילו מיינינג סטאק.

א פארמער, מיט וועמען דער שרייבער פון דיזע צייל̇ען האט זיך איבערגעשריבען וועגען דיזען ענין, ענטפערט אונז פאלגענדעס: "איך דאנק אייך פאר דער צייטונגס אויסשנוט וואס איהר האט מיר צוגעשיקט און עס וואלט ווינשענסווערטה געווען איהר זאלט דאס אין צייטונג פערעפענטליכען, דען דאס מאל וועלען דיזע פאבריקאנטען און אינוועסטארס אין דער וועסט ווירקליך ברענגען גליק צו פיעלע פארמערס, געוועהנליך אויך אונז אידישע פארמערס, וועלכע האבען ווענינער ווי אלע געהאט נוצען פונ'ם פלאקס און פלאקס שטרוי".

צו דער האספיטאל פראגע.

א. אסאווסקי.

ווי אלע מאל, ווי ביי אלעס, אזוי אויך יעצט האט זיך "עמיצער" פאר אונז בעמיהעט. "עמיצער" האט א מיטינג געהאלטען (גאט ווייס וואו און ווען), "עמיצער" האט בעשלאסען, "עמיצער" האט דייטשמערישע הענדביל̇ס געלאזט דרוקען און אונז מודיע געווען אז מען געהט מאכען א אידישען ווארד פון 6 בעטלעך אין דזשענעראל האספיטאל. פאר וועלכען די דירעקטארען פון יענעם האספיטאל זיינען גענוג גוט הערציג צו בעטען מעהר ניט ווי לומפיגע פינף און צוואנציג טויזענד דאלאר און אויך דיזע סומע זיינען זיי אזוי גוט הערציג צו געבען אונז אויף לייכטע אויסצאהלונגען.

איך וועל דא ניט רעדען פון דער ארט און וייזע ווי אזוי מענשען נעהמען זיך דאס רעכט צו האנדלען אין אונזער נאמען, צו מאכען בעשליסע און פיהרען פערהאנדלונגען און מאכען הבטחות און קומען צו אונז בלויז מיט'ן פיל אין דער האנד: "רבי יעקב משלם". ניט וועגען דעם וועל איך דא רעדען, אבוואהל אויך דאס איז קיין קלייניגקייט.

איך וועל דא פרובען בעהאנדלען די פראגע זעלבסט און נעמליך: 1) אויף וויפיעל די פראגע איז יעצט צייטיג? 2) אויף וויפיעל דער געפלאנטער ווארד אין'שכנות פון דזשענעראל האספיטאל קען אונז צופריעדענשטעלען? און 3) וועגען די מעגליכקייט צו פערווירקליכען דעם פלאן.

קיינער וועט ניט לייקענען אין דער נויטווענדיגקייט פון א אידישען האספיטאל. אויב אין רוסלאנד און אין אנדערע לענדער ווערט א אידישער האספיטאל בעטראכט אלס א רעליגיעזע בעדערפניש, ווייל דער אידישער חולה וואלט זיך געפיהלט זעהר גענערגערט ווען ער זאל דארפען עסען טרפות: דערצו איז דאך שוין לאנג בעשטעטיגט די גרויסע וויכטיגקייט פאר א חולה צופריעדענצושטעלען זיין גייסטיגע פאדערונגען אהן וועלכע קיין רפואה קען ניט זיין ווירקזאם, קומט צו דיזער העכסט וויכטיגער זייט פון דער פראגע דא, אין קענעדא, צו נאך א צווייטע און דאס איז די שפראך פראגע.

א חולה אין אלגעמיין איז זעהר א קאמפליצירטעס וועזען, ער איז א מענש מיט צושרויפענע נערווען, מיט קאפריזען, מיט מאמענטאלע פערלאנגען און געבראכענעם געמיטה. א חולה ווען ער געפינט זיך אין א צימער וואו עס זיינען דא נאך אנדערע חולאים וועלכע רעדען א שפראך וועלכע ער פערשטעהט ניט, וועלכער זעהט אז יענער חולה קלינגט דעם גלאק און הייסט דערלאנגען, צונעהמען, אדער בעט עפעס, פרעגט עפעס, רעדט עפעס און ער, דער אידישער קראנקער, קען דאס ניט, ער ליעגט און האט אויך פערלאנגען, ער וויל אויך עפעס וויסען, ער מוז עפעס דערצעהלען דער נוירס, דעם דאקטאר, אזעלכעס פון וועלכען זיין גאנץ לעבען פיללייכט הענגט אב און ער קען ניט, ער איז שטום, ער רעדט מיט גרימאסען, אויף שטום לשון, מען פערשטעהט איהם ניט, אדער מען פערשטעהט איהם קאפויר, ער זעהט דייטליך עס קרימט זיך א שמייכעל אויף די ליפען פון דאקטאר צי פון דער נוירס און עס רייצט איהם, ער ווערט נערוועז, עס ווירקט אויף זיין צושטאנד און ער פיהלט זיך פיעלפאך אומגליקליך.

פון דיזען שטאנדפונקט איז קלאהר אז א אידישער האספיטאל איז א לעבענס נויטווענדיגקייט. און יענע, וועמענס נעמען מיר ווייסען ניט, וועלכע רעדען יעצט וועגען א אידישען ווארד אין האספיטאל קען מען נור אויף אזוי פיעל אבגעבען קרעדיט וואס זיי האבען אנגעקלאפט אויף א קראנקען פלאץ, זיי האבען אויפגעהויבען א וויכטיגע פראגע וועלכע וועט מוזען פריהער אדער שפעטער, אזוי צי אנדערש פערענטפערט ווערען.

אויף אזוי ווייט געבען מיר זיי קרעדיט, אבער ניט מעהר.

נעהמען מיר בעטראכטען די רפואה, וועלכע זיי לעגען פאר צו דער קרענק. ווארפט זיך באלד אין די אויגען דאס אונפראקטישקייט און לעכערליכקייט פון דער פראגע. ווייניגע צעהלט יעצט א אידישע בעפעלקערונג פון 15—18 טויזענד נפשות, אין 5 יאהר ארום ביז די 25 טויזענד דאלאר פאר דעם ווארד וועט אויסגעצאהלט ווערען וועלען מיר אהן צווייפעל צעהלען א 25 טויזענד אדער מעהר. אזוי אז עס וועט אויסקומען איין בעטיל אויף יעדערע פיער טויזענד אידען. יעדער מענש מיט א קלאהרען פערשטאנד קען איינזעהן דאס לעכערליכקייט. ביי אונזער בעסטען וואונש אז אידען זאלען ניט קראנקען, ווייסען מיר אז מיר זיינען פריהער פון אלעס מענשען וועלכע זיינען עלול צו ווערען קראנק ווי יעדער אנדער מענש און דאן קענען די זעקס בעטלעך גאר ניט פעדריכטען. און נאכדעם ווי מיר וועלען האבען אבגעצאהלט א סומע פון 25 טויזענד דאלאר, וועלען מיר ערשט דארפען קלאפען מיט דער פושקע פאר א האספיטאל.

אבער צו וואס קוקען אזוי ווייט ווי אויף שפעטער מיט פינף יאהר, ווען טאקע שוין ביים יעצטיגען מאמענט קענען די זעקס בעטלעך אויך ניט ענטשפרעכען די בעדערפניש פון א אידישען האספיטאל.

מיר וועלען זיך פארשטעלען אויף א מינוט אז מיר האבען שוין דעם ווארד אין האספיטאל, מיט א אידישען דאקטאר, מיט א פאר אידישע נוירסעס און ז. וו. און מיר האבען איין חולה אויף דיפטעריט, איינעם אויף סקארלאט פיבער, איינעם אויף אפענדיסייטיס און איינעם אויף טיפוס, א פינפטע איז נאר א אידישע קינדבעטארין און דער זעקסטער איז אן ארבייטער וואס האט זיך אבגעשניטען א האנד. אט האט איהר זעקס חולאים, אלע אידישע, זיי אלע ווילען האבען דעם אידישען דאקטאר, די אידישע סביבה אין האספיטאל, די אידישע נוירס א. ז. וו. ווי דענקט איהר זיי צו קאמבינירען אין דעם ווארד? וואס וועט דער ווארד מיט זיך פארשטעלען? וועט דאס זיין בלויז פאר מענער, צי בלויז פאר פרויען? עס איז דייטליך אז עס קען ניט זיין קיין צוויי ווארדס צו דריי בעטלעך, עס איז אויך דייטליך אז עס קען ניט זיין אי פאר פרויען אי פאר מענער אין איין און דער זעלבער צייט; עס איז אויך דייטליך אז אזעלכע קראנקע ווי אויף דיפטעריט, סקארלאטין און טיפוס קענען ניט געהאלטען ווערען צוזאמען מיט געוועהנליכע קראנקע; עס איז אלזא קלאהרדיג דער טאג אז דער ווארד וועט ניט קענען יוצא זיין פאר די אידישע חולאים. א אידישע קינדבעטארין וועט אלץ מוזען געהן צו די נאנען, אדער אין די פריוואטע, צי אין דזשענעראל קריסטליכע האספיטעלער. דאס זעלבע מיט די אנשטעקענדע קראנקע. און עס מוז געזאגט ווערען אז גראד די אנשטעקענדע חולאים נויטיגען זיך אין א אידישען האספיטאל מעהר ווי אנדערע, ווייל דיזע קראנקע פערברענגען פון 6 ביז 8 וואכען אין האספיטאל און ווען זיי האבען ניט מיט וועמען א ווארט צו רעדען, ווען זיי פיהלען זיך פרעמד, זיינען זיי הונדערט מאל אומגליקליכער.

וואס עס וועט יא אויפטהאן, איז צו אריינטראגען נאך מעהר קנאה, מעהר רייסערייען, מעהר פערדרוס אין אונזער איינען וועלטעל. ווארום עמיצען וועט דאך מוזען אבגעזאגט ווערען די פריווילעגיע פון די 6 בעטלעך, ווערענד צעהנדליגע, אויב ניט הונדערטע וועלען דיזע פריווילעגיע ניט האבען. דאס וועט אונבעדינגט פיהרען צו קריגערייע און רייסערייע און פאלגליך צו חלול השם.

מיר קומען יעצט צום 3טען פונקט: די מעגליכקייט צו פערווירקליכען דעם געדאנק פון א אידישען האספיטאל, וועגען דעם אין נעקסטען נומער.

מלחמה וואלקענס

י. פראסאוו.

גאנץ אייראפא איז יעצט פערצויגען מיט א געדיכטער כמארע. מיט מלחמה וואלקענס וואס ווערען אלץ געדיכטער. אונזערע דיפלאמאטען "שטרענגען" אן זייערע געהירען און בליקען דורך די די פערגרעסערונגס גלעזער ארויף צו דיזע וואלקענס און צי זיי שרעקען זיך זעלבסט צי ניט. נור אויף צו מאכען דעם עולם זיך שרעקען, דערויף זיינען זיי זיכער פעהיג. שפיעלען אויף די פאטריאטישע סטרונקעס זיינען זיי די בעסטע ארטיסטען. די "געפאהר", דאס איז זייער קאנצערט. מען מוז זיך בעוואפנען, אויב מיר ווילען ניט פערשלונגען ווערען פון אן אויסערליכער מאכט און מען רעדט און מען שרייבט אזוי פיבערהאפט, ווי מען וואלט ערווארטעט אן ערד ציטערניש. פאר זיי איז די יעצטיגע צייט שטארק "ערנסט" און מען קען ניט און מען טאר ניט פערנאכלעסיגען. מען מוז זיין "אויף דער וואך". און חברה האט זיך גענומען צו דער ארבייט, פערשטארקערען די "סאלידאריטעט". צווישען זיך, אויף זייער שפראך, הייסט עס "בעוואפענטער פריעדען".

דאס ערשטע לאנד וואס זארגט זיך זעהר שטארק עס זאל זיין "פריעדען" אויף דער וועלט איז דייטשלאנד. ניט קוקענדיג דערויף וואס די דייטשע ארבייטער מאסען איז שווער צו קויפען אפילו א פונט פערדען פלייש, געפינט דאך די רעגירונג מיטלען צו ספענדען "א פאר סענט" אויף צו פערגרעסערען די פלאטע. און דייטשלאנד האט זיך גלייך גענומען צו בויען שיפען און וועט היינטיגעס יאהר אויסגעבען אזעלבע 24 מיט א פיערטעל מיליאן דאלאר און 31 מיט דריי פיערטעל מיליאן נעקסטען יאהר און 28 מיט א האלבען מיליאן יעהרליך ביז 1920. אויסער דיזער קליינקער, לומפיגער סומע איז נאך נויטיג 29 טויזענד נייע סאלדאטען און דערום איז גאנץ מעגליך דאס אין דער נאהענטער צוקונפט זאל מען שוין אין דייטשלאנד ניט דארפען קויפען פערדען פלייש, ווייל אויף די נאהענטע גרענעצען וועט מענשען פלייש זיין ביליגער.

ענגלאנד קוקט מיט זיבען אויגען אויף דייטשלאנד און איז אויך ניט הינטערשטעליג אין דעם הינזיכט. אויב דייטשלאנד בויעט איין שיף, מוזען "מיר" בויען צוויי, אויב דייטשלאנד וויל ספענדען ביז 30 מיליאן יעהרליך וועלען "מיר" ספענדען 100 מיליאן. דאס איז "אונזער" פליכט! אזוי איז די מיינונג פון דער ענגלישער רעגירונג. מען מוז זיך "פראטעקטען" פון דער גרויסער "געפאהר". גוואלד, דייטשלאנד! און א פריהער א דאנק צו גאט און נאכהער צו אונזער גרויסען לארד טשווירטשיל וועלכער האט אונז פארינע וואך אפיסעל בערוהיגט פון דער גרויסער געפאהר וועט ענגלאנד ספענדען 225 מיליאן דיזען יאהר צו "פערלאטען" אפיסעל די שיפען. אויך האט ער אונז געגעבען אנצוהערעניש אז נעקסטען יאהר וועלען מיר נאך ברויכען ספענדען מעהר מיט א פאר סענט און אז דייטשלאנד וועט בויען איין שיף, וועלען מיר בויען צוויי און אז דייטשלאנד וועט בויען 40 שיפען, וועלען מיר בויען 80. אזוי האט געזאגט אונזער לארד, מיר מוזען אויפהאלטען דעם פריעדען! עס איז ניט אונזער שולד, נור דייטשלאנדס.

מיינט איהר אז מיר זיינען שוין פערטיג? ניין, די רוסישע רעגיערונג האט אויך עפעס צו זאגען. סטייטש, דער צאר באטיושקא האט שוין פיעלע מאל איינבערופען פריעדענס קאנפערענצען צוליעב אלגעמיינעם פריעדען. האבען גאר דייטשלאנד און ענגלאנד אין זייערען שיפען, סאלדאטען א. ה. ג. האט ער דערום בעשלאסען אויך "עפעס" טהאן. און די רוסישע דומע האט בעשטימט א סומע פון 1290 מיליאן רובל פאר דעם צוועק צו אויפבויען א פלאטע וועלכע זאל זיין איינע פון די גרעסטע אין דער וועלט, ניט קלענער פון דער ענגלישער פלאטע און גאנץ שנעל אויך, בלויז אין פינף יאהר צייט. די פראגע וואו וועט רוסלאנד נעהמען געלד. אין דער צייט וואס זי האט שוין פיליכט פינף צוקונפטיגע דורות "פערפיינט" צו די איראפעער באנקירען? נור א דאנה, זי וועט שוין געפינען א מיטעל. אויב די בויערען עסען שטרוי מיט קאלך וועלען זיי עסען בלויז קאלך אליין. די קריסטליכע ליעבע איז טהייערער ווי אזא קלייניגקייט ווי האבען וואס צו עסען.

אויך די איבעריגע לענדער זיינען ניט זעהר גלייכגילטיג. אין עסטרייך צ. ב. ש. האבען די סאציאליסטען ערקלעהרט אז זיי האבען אן אנדער מעטהאדע ווי צו שאפען פריעדען אויף דער וועלט און עס איז גאר ניט נויטיג מען זאל בויען שיפען און אויסזויגען דעם מארך פון די ביינער פון די ארבייטער מאסען. אן עזות פון חברה! נון, אזעלבע ארגומענטען האבען נאטירליך די הערשער פון עסטרייך ניט געקענט פערדייען און מען האט איינגעלאדען פאליציי זיי זאלען די ארימע קערלען, די סאציאליסטען, הורכטרייבען פון פארלאמענט, כדי מען זאל קענען דורכפיהרען דעם בודזשעט.

פראנקרייך שפיעלט יעצט אייך אויף די סטרונקעס פון פאטריאטישען פידעל. פראנקרייך איז דוקא אויף צו ספענדען א פאר סענט אויף בויען א פאר דאזען נייע שיפען אימער פערטיג, פיהלט מען זיך אבער די לעצטע צייט אין פראנקרייך ניט גאר זיכער מיט דער ארמעע טייוואלים וועלכע האבען פאר דער לעצטער צייט אנגעפאנגען א ביסעל אונטערצוברומען און דאס איז דאס ערנסטע, נאך פיעל ערגער ווי די פאר סענט.

איטאליען ווידער איז יעצט ביזי מיט'ן טערק און דערום האבען זיי קיין צייט ניט צו פאדערען זיך. אזוי צי אנדערש, דערוויל איז כמעט גאנץ אייראפא פיבערהאפט "ביזי" מיט דעם בעוואפענטען פריעדען און אין דער וועלט פון דיפלאמאטיע איז שטארק וואלקענדיג און איבעראל שטרענגט מען אן די נערוועען און בליקען אין די געדיכטע וואלקענס. א מלחמה! ניין! א מלחמה? ניין?

און אזוי בעוואפענט מען זיך דערוויל צוליעב פריעדען! וואלט דען ניט זיין מעהר פערנינפטיג ווען אלע ארבייטער אין באמת פריעדען ליעבהאבער פון דער גאנצער וועלט זאלען ערקלעהרען גלייך קריעג די יעניגע וועלכע ספענדען מיליאנען פון זייער פראצ צוליעב פערזענליכע צוועקען און אמביציאנען, ד. ה. ניט קיין "בעוואפענטען פריעדען", זאנדערן א קריעג צוליעב שטענדיגען פריעדען און הארמאניע צווישען פעלקער און נאציאנען און עס זאל מעהר ניט זיין נויטווענדיג צו בויען שיפען, קאנאנען כדי "אויפצוהאלטען" דעם "פריעדען"?

תלמוד תורה דירעקטארום שיקט א בוקעט צו מר. מילמוט.

אויף א מיטינג פון תלמוד תורה דירעקטאריום האט דער פרעזידענט מר. ראבינסאן רעפארטעט וועגען דעם געזונד צושטאנד פון מר. מילמוט וועלכער איז יעצט אין האספיטאל נאך א געפעהרליכער אפעראציאן (מען האט ביי אהם צוויי שטיינער פון מאגען ארויסגעשניטען). וועדליג זיינע יאהרען איז זיין צושטאנד אזוי גוט ווי מען קען ערווארטען. ער וועט אבער מוזען בלייבען אין בעט פאר 6—7 וואכען. מר. ראבינסאן לענט פאר אז די פערזאמלונג זאל מאכען א קאלעקשאן און שיקען איהם א בוקעט בלומען. עס איז באלד געווארען 6 דאלאר פאר וועלכע מר. ראבינסאן האט זיך אונטערגענומען צו פערזארגען דעם בוקעט.

אין דעטראיט, מיש. האט זיך געגרינדעט א געזעלשאפט אונטער'ן נאמען "היברו פארמינג פיאניר אסאסיאיישאן אף דעטראיט" מיט'ן צוועק צו בעזעצען זיך אויף די פרייע האמסטעדס פון דער רעגיערונג און קאלעקטיוו בעארבייטען די ערד. די געזעלשאפט פאנגט אן מיט 38 אידישע פאמיליעס.

ר' בהוד'ל.

א שפּאַציער.

פאר וואס בין איך ווערטה שמ־ין? וואו בין איך געוועזן; וואס האט פּאסירט; שרייבערישע חולאת'ן; מענשליכע חסרונות; אייערע מאגענס און מיין פּאעזי; ווען איך בין געווארען א לעזער; און אויפרוף צו „יהודים"; האב איך געהאט א נאכט!

למאי זאל איך לייקענען, איך בין ווערטה שמ־ין: א חברה מאן פערקלויפּט זיך און — גאר ניט. וואכען זיינען פאר־איבער, די תלמוד תורה איז שוין הע־כער האלב אויסגעוואקסען; טעפּט שמייכעלט שוין ווידער; „ים קאטערס", „לצים" און בעזע ווינטען האבען שוין אבגעבושעוועט, אפילו די קאמארים־טען זיינען שוין פער'משפּט, אלין אלזא איז שוין פאראיבער, נור איך איינער האב זיך בעהאלטען און אט ערשט קריך איך ארויס. און איהר זאלט מיך אנקוקען וואלט איהר מיך אסור ניט דערקענט. עפּעס א קליינינקייט, א מענש שרייבט ניט אזא לאנגע צייט.

כ'קען פערטראגען אלין און אלעס,
איך קען פאסטען און זאט בלייבען,
אבער אט וואס איך מוז האבען:
טינט, פאפּיר און פּען צום שרייבען.
איך שרייב א בוינגען פאר א קוואדער;
אין א נייט אמאל, טהו איך גלאט,
ווי דער מאבער, הערר ליטאי,
און שרייב אומזיסט אין „טאגעבלאט".

אזא מענש בין איך מיר, ס'גענזעלט מיך, ניט פאר אייך געדאכט, אט ווי עס גענזעלט אייך צו ווערען פּרעזידענט אין א סאסייעטי, אדער ווי רוזוועלט'ען צו ווערען פּרעזידענט אין די סטייטס, אזוי גענזעלט עס מיך צו שרייבען. עס מאכט ניט אויס צי איך'ל שרייבען ווע־גען דער מקוה כשרה, צי וועגען אנאר־כיזם, צי וועגען ציונים, אדער טעריטא־ריאליזם. ס'ניט וויכטיג, דער עיקר איז שרייבען. ווי זאגען עס ערגעץ דארטען אונזערע קריטיקער: „קונסט לשם קונסט", פערטייטשט אויף מאמע לשון הייסט עס: שרייבען אום צו זעהן דעם נאמען אין אותיות מרובעות.

מיינט איהר דאך אז נור דאס איינע שוואכקייט בעזיצט א שרייבער, ווייסיך. נו, און א מיחוש צו דערמאהנט ווערען, און א חולאת צו רייסען זיך צו דער בימה, און זאגען מבינות, און „קיקען" ווי א נערוועזע קאץ, און מורא האבען פאר אן אמת, און ציטערען פאר א גוט אויג, און צוזעצט ווערען ווען אימיצער שרייבט בעסער, און צוטראסקעט ווע־רען ווען מען פערשווייגט, און צופּו־קעט ווערען ווען מען קלאפּט אויף דער שוואכער סטרונע און — — —

נור שאַ, וואַס, איך בין אייך דען מחויב צו דערצעהלען אלע מיינע, איך מיין, אונזערע שוואכקייטען? איהר דערצעהלט מיר עפּעס א סך זאכען?

זיהר האט חסרונות אויך גענוג,
דאך זייט איהר שטיל, שטום ווי פיש.
ניט איך ווייס זיי, ניט איהר זאגט,
איהר טהוט צו מאל ניט קיין פיפס.

איהר מיינט דאך אוודאי אז איך האב שוין ניט געהאט קיין בעסערען גראם צו „פיש", האט איהר א טעות. נו, און וואו איז „טיש", „מיש", „קיש", און אין ערגסטען פאל „קריזש" איז אויך פאסיגער ווי „פיפס", נור כ'האב אינ־מיסטען אריינגעבראקט „פיפס", אט לאמיך זעהן צי וועט איהר זיך כאפּען. איך האב געזעהן אז מען דערלאנגט אייך א גראם פון „לץ", „טערעבעניץ" און איהר, גאר ניט, איהר קאכט עס איבער, ס'אַר א מאגענס איהר האט קיין עין הרע, קיין בייז אויג זאל אייך ניט שאדען. ביי אייך איז רעכט א גראם פון

רויטער קאטער
טערקישער טאטער
ווייסער בלאטער
און שווארצער פאטער.

נו, זאגט אליין, האט עס עפּעס א טעם? נור אייער מאגען! קיין בייז אויג זאל אייך נור ניט שאדען. ביי אייך איז דאך אזא שטיקעל פאעזי אויך רעכט:

די וואנץ
געהט א טאנץ
אהין זי לויפט
וואו מען קויפט

זי מסר'ט פריינד
מארגען און היינט.

איז באם איהר קענט דאס פערדייען, היינט ווארום זאלט איהר מתרעם זיין, ווען מען טהוט א פאלשעווע אונטער מיט „פיפס", „פיש"?

איז וואו זשע האלט איך? די פּאעזי דער'הרג'עט מיך אזוי דעם קאפּ אז איך פערגעס וואו איך בין אין דער וועלט. אלזא האבען מיר בידע חסרונות, דאס הייסט אי מיר די פּען האלדערס, אי איהר די לעזער.

פונדעסטוועגען זיינען פאראן צייטען ווען איך בעדויער אייך מעהר. אייערע מאגענס זיינען טאקע, קיין בייז אויג אויג ניט, אלרייט, אבער פון אייזען זיי־נען זיי דאך ניט.

אט קלאגט זיך פאר מיר א יונגער־מאן אין פּיפּעלס בוק סטאר: „זעהט אדרבה וואס „איהר" דערלאנגט אונז". דערביי רוקט ער מיר אונטער צו דער נאז א געדרוקטע מאכעריקע. „אדרבה — טענה'ט ער צו מיר — אדרבה, זאגט אליין, וואו איז יושר? עס וואלט די אי־דישע „געמוינדע" זיך בעדארפט „ארייג־לעגען" און „אריינדשטען" א „פּאפּולא־רע" (סעי, מר. זעצער, דוקא מיט פייען) קאמיטע פון „יהודים" וואס זאל זיך נעהמען פאר א „מצווה" אויסצורוימען אייך, די „שונים" פון דער „מענשייט".

איך האב איהם ניט געוואלט אויס־הערען ביז צו ענדע, האב געכאפּט די מאכעריקע צוזאמען מיט א פּעקיל פייפּערס, מיט אן „אויפרוף צוא אלע וויניפּעגער יהודים" (איבערזעצט מיינד יו אין ענגליש!) און אוועק אהיים לע־זען. בין, הייסט עס, געווארען אויס שרייבער און געווארען א לעזער. איך האב געוואלט וויסען ווארום איז עס דער יונגערמאן אזוי אש להבה אויף אונז ארימע פּען האלדערס. נו, נו, האב איך געהאט א נאכט!

נידער מיט די יונגע מיידלעך!

אין לאנדאן, ענגלאנד האט א צייטונג געמאכט נאכפראגעס אין פערשידענע קירכען וועגען דעם עלטער פון די פרוי־ען וואס ווערען פערהייראטה און עס האט זיך ארויסגעצייגט אז יעצט זיינען די כלות א סך עלטער ווען זיי געהען הייראטהען. אמאל ווען א מאן פלעגט נעהן הייראטהען האט ער איבערהויפּט געקוקט אז די כלה זאל זיין א יונגע, היינט איז מען פּראקטישער געווארען און מען קוקט אויף אנדערע מעלות פון א פרוי. מיט יונגע מיידלעך — האט א בעקאנטער שריפטשטעלער ערקלערט, האבען מענער ליעב נור ארומצוגעהן, אבער זיי זיינען קנאפּע בעלנים צו הייראטהען מיט זיי. היינטיגע צייטען גע־פעהלען איבערהויפּט די פרויען וואס זיינען אין עלטער פון א 35 יאהר. דער הייראטה רעדזשיסטער פון סט. מערי־לעבאן קירכע האט געצייגט דאס היינ־טיגס יאהר (פון יאנואר ביז הזשון) זיי־נען דארט פערהייראט געווען 22 פרוי־ען וואס זיינען אלט געווען 34 יאהר. פון די איבעריגע איז איינע אלט געווען 46 יאהר, איינע 48, איינע 50, איינע 51 און איינע 53. א טהייל פון זיי זיינען געווען אלמנות. נור די מעהרסטע אל־טע מיידען. אבער יונגע — אפילו קיין איינע. נו, איז עס ניט א פערדרוס?

ווידער האלערא אין רוסלאנד.

פאר א נאווינע האט אין פעטערבורג ווידער אויסגעבראכען די האלערא און די רעגיערונג האט אנגענומען שריטע אום צו פערהיטען אז די מגפה זאל זיך ניט פערשפּרייטען ווייטער. אין דער אפיציעלער מעלדונג וועגען דעם ווערט ניט אנגעגעבען וויפיעל זיינען שוין גע־פאלען קרבנות פון דער מגפה.

ג. א. מאַטשעט.

זשיד.

אויס דעם רוסישען פון ח. ק.

(פארטזעצונג.)

עפּעס איין מאל אין מיטען דער שטארקער מלחמה, אויף דעם ארט וואו מען געפינדט איבער די וואונדען, האט מען געבראכט א סערבישען פאלקאוו־ניק, גורוויטש א בעסטער גוטער פריינד, אן אלטער מאן וואס איז גע־ווען בערימט מיט זיין גרויסער גבורה בריה־שאפט און וועלכער איז איצט פערוואונדעט געווארען אין פוס. גור־וויטש איז זעהר צורודערט געווארען און האט זיך באלד גענומען ארויסשלעפּען די קויל מיט דער הילף פון א פעלדשער וואס האט געהאלטען די פערוואונדע־טע פוס. נור אין דער זעלבער מינוט האט עפּעס א שטארקען קוויטש גע־טהאן. עס האט געפּלאצט א באמבע כמעט אויף עטליכע טריט פון זיי. דער ערשראקענער פעלדשער האט ארויס־געלאזען די פוס און איז געפאלען אויף דער ערד.

— איהר זייט שוין דער'הרג'עט גע־ווארען? — האט גורוויטש אונגעדולדיג א געשריי געטהאן, ניט אבקעהרענדיג זיך און ניט אויפהערענדיג זיך צו פא־רען מיט דער וואונד.

— ניין, נור... נור... האט געענטפערט דער פעלדשער, קוים כאפּענדיג דעם אטהעם.

— פאר וואס זשע האט איהר ארויס־געלאזט די פוס?

— אבער די באמבע, הערר דאקטאר, די באמבע!

— ניט די באמבע, נור דעם פוס, פרעג איך דאך!

דער פערוואונדעטער וועלכער האט דאס נאכהער אליין דערצעהלט, האט זיך געקענט שווערען אז גורוויטש האט ארבייטענדיג, פון גרויס צוטראגענהייט גאר ניט געהערט ווי די באמבע האט געפּלאצט.

עס איז קיין וואונדער ניט וואס אין גאנצען חיל האט מען איהם ליעב בע־קומען. עפּעס אן אלטער איטאליענער, אן אלטער בורטשון וואס איז געווען ביי אונז אין לאגער פלעגט איהם אנ־רופען אויף זיין שפּראך: „קאַרפּאַ די סאקאַ", דאס מיינט אפּנים: „גרויסער בריה". „קארפּא די סאקא" איז אונז אזוי געפעלען געווארען אז מיר האבען איהם אויפגעהערט צו רופען „זשיד" און מיר האבען איהם א נאמען געגעבען „קאר־פּא". פון אונז האבען דאס איבערגענג־מען אנדערע. און אויך די סאלדאטען האבען גורוויטשען אנגעהויבען צו רופען „דאָכטור קאַרפּאַ".

— נו, ברודער, געגען קארפּא'ן קען קיין דאָכטור ניט בעשטעהן! — האב איך אפט געהערט ווי עס ריידען צווי־שען זיך אונזערע סאלדאטען און אפי־צערען וועלכע זיינען אויך אריינגעפא־לען אין דעם צאהל פון די פריוויליגע.

— יא, קארפּא'ן נעהמט גאר קיין קויל ניט!

ענדליך האט זי איהם טאקע גענומען. דאס איז שוין געווען אויף'ן סוף פון דער מלחמה, ווען די טערקען צושלא־גענדיג אין גאנצען אונזער ארמעע, הא־בען מיט גרויס צארן, ניט אבשטעלענ־דיג זיך, פערפאלגט איהרע דערשלא־גענע צופאלענע חלקים. די טערקען האבען אונז געדריקט פון אלע זייטען און עטליכע מאל האבען זיי שוין כמעט פערצוימט דעם וועג פאר אתנו. אלע זיינען געווען שרעקליך צורודערט, צו־טומעלט און שטארק דערשראקען. אלע האבען זיך אויסגעמישט אין איין לוי־פענדער מאסע אהן א שום סדר: די רייטער, די פיס געהער, די וועגענס, אלע האבען זיך געשטופּט, איינער האט געשפּארט דעם אנדערען, פערגרעסע־רענדיג דערמיט דעם טומעל, דעם ליארם און נאך שרעקליכער געמאכט די גאנצע סומאטאכע. צום ערשטען האט מען אפילו אנגעהויבען אבצוטרע־טען פאמעליך, נאכדעם שוין צו ביס־לעך אונטערלויפען און דאן האבען אנגעהויבען צו פליהען די באמבעס. די גראנאטעס איינס נאכ'ן אנדערען מיט קוויטשעריי און שרעקליכע קולות. דער אהער, דער אהין, אין דער לופט, אויף דער ערד, אפּט אויך אין געדיכטע מא־סען מיט מענשען און געטויטעט און פאר קאליקעס געמאכט פיעלע פון אונז. די קוילען האבען געזשומעט אזוי ווי פיהגען נעבען א פריש וואקסענדיג ביימעלע און האבען מיט איטפּעט אנ־געווארפען בערגלעך מיט מענשען. אפילו די שטארקסטע, העלדענמוטהיג־סטע האבען שוין אויך פערלארען דעם קוראזש. קיינע רייה, קיינע שטראף! ווערטער האבען ניט געהאלפען. קיינער האט זיך ניט צוגעהערט צו קיין בע־פעהל און פריקאז.

אין דער זעלבער צייט איז גורוויטש געווען בעשעפטיגט מיט די פערוואונ־דעטע. עפּעס אונטער א בערגעל פון וואנען מען האט גאר ניט געקענט זעהן נור וואוהין עס האט אבגעקלונגען דער שרעקליכער ווידער־קול פון יענע שרעקליכע באַנגע ליארמס און נסיסה קולות, אהין האט מען צו איהם גע־שלעפּט איין פערוואונדעטען נאכ'ן צווייטען און ער, ווי זיין שטייגער איז, פלעגט בורטשענדיג און זידלענדיג זיך ארומגעהן צווישען די ציילען אומגליק־ליכע, בעגאסענע מיט בלוט, דערשלא־גענע קאליקעס, צונויפבינדען, אבשניי־דען שטיקלעך הענט און פיס און אין דער זעלבער צייט בערוהיגען זיי מיט א גוט פריינדליך ווארט. מיט איהם זיי־נען נור געווען צוויי יונגע פעלדשערס, וועלכע ער פלעגט זידלען אויף וואס די וועלט שטעהט, פאר זייער ניט ריה־רעוודינקייט: ער איז גאר ניט מיעד גע־ווען, עס האט איהם קיין שרעק און קיין מורא ניט אבגעשטעלט, ער האט גע־ארבייט און ניט אבגעאטהעמט אפילו אויף א ווייל, ער איז געווען איינגאנ־צען בעגאסען מיט שווייס. פערשפּריצט און בעגאסען מיט בלוט פון די פער־וואונדעטע. שרעקליך, מורא'דיג האט ער אויסגעזעהן.

— אנטלויפט! דער פיינד! דער פיינד!

— אזוי האט אויסגעשריען אן אפיציער וואס איז אנגעלאפען רייטענדיג אויף א פערד, שטארק בלייך און קוים כאפּענ־דיג דעם אטהעם. מיר זיינען ערשטוינט געווארען און געבליבען שטעהן ווי גע־שטארבענע. ביידע פעלדשערס — סער־בען — האבען זיך געלאזט לויפען און מיר נאך זיי, שפּרינגענדיג איבער פער־וואונדעטע, סקאליטשעטע, גאר ניט וויסענדיג וואס עס טהוט זיך מיט אונז. איך געדענק ווי די פערוואונדעטע הא־בען מיט א שרעקליכען הארצרייסענ־דען געוויין געשריען און זיך געבעטען ביי אונז מען זאל זיי רעטען פון דעם פיינד. מיט די לעצטע כוחות האבען זיי אנגעכאפּט אונזערע פיס, אונזערע קליידער, זיך שטארק אנגעקלאמערט ארום אונז און עס קען טאקע זיין אז אט די פערצווייפעלטע יללות פון די האלב טויטע האבען אויף אונז געמאכט אזא איינדרוק. איך געדענק עס איצט ווי אין א חלום, מיר האבען עפּעס מיט אמאל ערוואכט און אבגעשטעלט זיך אויף אונזערע ערטער, בלייכע, ציטע־רענדיגע און צוטומולטע.

מיר זיינען אלע געשטאנען שוויגענ־דיג אין שרעקליכער ערוואַרטונג, ניט וויסענדיג וואס צו טהאן, צו וואס מען נעהמט זיך. יעדער פון אונז האט פלו־צים בעקומען בושה פאר זיך אליין ווא־רום ער האט זיך געלאזט לויפען דאן, ווען דער יאמער פון די וואס קענען ניט לויפען איז געווען אזוי מורא'דיג.

(פארטזעצונג פאלגט).

ניגער ווערט א איד.

אין נויארק האט שטאטגעפונען אן אינטערעסאנטע צערעמאניע. רופוס ל. פּעררי, א ניגער, האט זיך געלאזט מל זיין, אום אנצונעהמען דעם אידישען גלויבען. א גרויסער עולם איז אנוועזענד געווען ביי דער צערעמאניע. דער גר איז אן אינטעליגענטער מאן און א לא־יער אין ברוקלין. אויף ווי ווייט עס איז בעוואוסט איז מר. רופוס ל. פּעררי דער ערשטער ניגער וואס האט אנגענומען דעם אידישען גלויבען.

א שווינדלער און א „שרייבער" צו די צרות.

אין וויניפּעג האט זיך מיט עטליכע וואכען צוריק בעוויזען א חברה מאן און זיך גערופען ניט אויף זיין ריכטי־גען(?) נאמען פערענבאך, נור אויף א פסעוודאנים „בן דוד", פּירואגענדיג אלעמען אז ער איז א מיטארבייטער אין א ווארשויער צייטונג. די וואס זיי־נען אפילו קליינע מבינים אויף שריי־בעריי און שרייבערס האבען באלד פערשטאנען אז דער חברה מאן איז א בלאפער. פאראן אבער אויך ביי אונז וואזשנע יחנים אין שרייבעריי און האבען זיך נאר מיט דעם בחור נעצאצ־קעט; מען האט זיך מיט איהם ארומגע־פיהרט ווי מיט אן אבן טוב.

מילא, וואלט דאס נאך קיין אומגליק ניט זיין, פאראן אזוי פיעל קאליקעס וואס מיינען אז זיי זיינען שרייבערס, וועט זיין מיט איינעם מעהר. האט אבער ה' בן דוד געהאט השנות צו גאלדענע זיינערס, לעבען א גוטען טאג וכדומה אזעלכע עולם הזה זאכען פון וואס א אידישער שרייבער טאר ניט חלום'ען. האט ער דאך אבער ניט א סענט, איז ער געפאלען אויף א פלאן: אז אויסער „שרייבעריי" וועט זיך „פּי־טען" צו זיין אן עושר'ס א זוהן. — „אט שיקט דער טאטע פון קבר געלד", „אט קומען איהם אן קורח'ס אוצרות" און אויף אזא אופן האט ער בעשווינדעלט פיעלע היגע יונגע לייט, ער האט ארויסגעגעבען פאלשע טשעקס, גאוטס האט אנגעבארגט, אנגעליהען און זיך אוועקגעלאזט אין דער ווערט ווייטער שווינדלען. ער האט אויך, ווי מען ניט איבער, בעשווינדעלט א היגע רייכע אינשורענס קאמפּאני.

פון אידענבורידזש, סאסק. שרייבט מען אונז אז ער איז דארטען געווען, האט זיך געלאזט אויפנעהמען גרויס־ארטיג, האט געפראוועט באנקעטען, געהאלטען רעדעס און דער עיקר, גע־בלאפט אויף וואס די וועלט שטעהט.

צי עס איז איהם געלונגען אימיצען צו בעשווינדלען אין געלד, איז אונז דערוייל ניט בעקאנט.

דיזער בחור'ל איז אלט א יאהר 22, נידעריגע וואוקס, שווארצע האר, גלאט ראזירט. א לויפענדינער, א שאלטיק. אויב עס וועט געלונגען איהם ערגעץ אין דער וועסט צו ארעסטירען, בעטען מיר דערפון אונז לאזען וויסען.

אינטערעסאנטע סטאטיסטיק.

די ענגלישע באַרד אָף צענזוס האט נור וואס פערענדיגט זעהר וויכטיגע צי־פערען בנוגע דעם מאראלישען צו־שטאנד אין אונטערשיעד צווישען מע־נער און פרויען. עס שטעלט זיך ארויס אז ווערענד פרויען זיינען מעהר מאראַ־ליש ווי די מענער, שטעלען דאך די פרויען צו דעם גרעסטען פּראצענט גייסטיגע קראנקע. אין קורצען זיינען די ציפערען ווי פאלגט: אין תפיסה געפי־נען זיך 139 פרויען אויף יעדער 1000 מענער, אין די רעפארמאטארי אינדוס־טריעל סקוהלס 278 צו יעדער 1000, אבער אין די משוגעים אנשטאלטען געפינען זיך שוין 1140 פרויען צו יעדער 1000 מענער. עס שטעלט זיך אויך ארויס אז ווערענד עס ווערען געבוירען יעדען יאהר מעהר אינגלעך ווי מייד־לעך, דאך זיינען אין לאנדאן פאראן בלויז 1 מיליאן 179 טויזענד 276 פרוי־ען מעהר ווי מענער.

א וויכטיגער גאסט קומט קיין וויניפּעג.

דער בעקאנטער שריפטשטעלער און לעקטשורער מר. א. קריטשמאר פון ארץ ישראל, וועלכער איז יעצט אויף א בעזוך אין אמעריקא, וועט קומען קיין וויניפּעג אין ענדע פון דיזען מא־נאט צו געבען בלויז דריי לעקטשורס. א. קריטשמאר איז איינער פון די גלענ־צענדסטע רעדנער און איז גוט בעקאנט מיט דעם אריענט. צו הערען איהם אל־זא איז איינע פון די זעלטענע געלעגענ־הייטען און פיעלע ווארטען אויף איהם מיט אונגעדולד.

הומאר — זייז — סאטירע.

שבת אויבם.

נאָטיצען פון דער וואָך.

פון א נארד ענדער.

אין נויארק האט זיך א ניגער מגיר געווען.

נו, א דאנק גאט! צוגעקומען נאך א פרנסה פאר אידען. אין ערגסטען פאל קען מען פון דיזען ,טרייד' מאכען א שעהנע פאר דאלאר פון די ניגערס.

* * *

דער ניגער, זאגט מען, איז צופריעדען וואס מען וועט איהם ניט רופען ,נר'. אבער א ני—גר וועט ער שטענדיג בלייבען.

* * *

מ'זאגט אז יאנאווסקי און עמא גאלדמאן זיינען געווען קוואטערשאפט. ווי איינער רעדט: גאט, זעהט און ווערט צופוקעט ווי אידישקייט פראגרעסירט אפילו ביי די שווארצע.

* * *

דער תשעה באב קאלעקשאן האט אריינגעבראכט די ציוניסטען א שעהנע פאר דאלאר.

גלות היינט, גלות מארגען. א פאר גראשען קריגט מען דאך דא. אין פאלעסטינא וואלטען זיי אום תשעה באב אזא קאלעקשאן ניט געהאט.

* * *

די ,צוקונפט' איז ערקלעהרט געווארען אלס אן אפיציעלע אויסגאבע פון ,פארווערטס'.

מיר זאגען שוין לאנג, אז מען וויל פערזארגען די צ ו ק ו נ פ ט, דארף מען געהן פ א ר ו ו ע ר ט ס.

* * *

יעצט ווען די ,צוקונפט' בעלאנגט שוין צום ,פארווערטס', פערהאפען מיר אין גיכען צו האבען אויך דארטען אן אבטהיילונג פון ,בינטעל בריעף'.

* * *

אידען! ס'איז שלעכט! דער ווינטער קומט שוין באלד אן! און מיט איהם אויך אלערהאנד נודניקעס, ווי לעקטשורערס, אקטיארען, רעדנער א. ד. ג. דער ערשטער איז מר. א. קרישטשמאר וועלכער וועט מאקע אין גיכען קומען.

מר. קרישטשמאר, אום גאטעס ווילען לאזט אונז נאך כאפען אביסעל לופט. ווארט צו א קאפעלע, כאטש נאך א פאר חדשים.

* * *

נאך דעם ווי ביים פיק־ניק פון די סאציאליסטען האבען זיך אלע גאנץ ברודערליך געשלאגען, פערהאפען מיר אז מיט דיזען פיק־ניק איז שוין היינטיגער זומער סיזאן פערענדיגט.

* * *

אדווערטייזמענטס.

א שטומער חזן פערלאנגט א שטעלע אויף ימים נוראים. גאראנטירט דעם עולם צופריעדען שטעלען אויף'ן העכסטען ארט.

* * *

א יונגערמאן וואס האט א חלאת צום ,שרייבען' און וועלכען אלע רעדאקטערע האבען שוין פון די רעדאקציעס ארויסגעיאגט, פערלאנגט א פלאץ וואוהין ,אויסגיסען' זיינע געדאנקען. גאראנטירט אנצופילען יעדען טאג דעם ווייסט באסקעט.

* * *

פערלאנגט 50 מענשען, מוזען האבען צו 60 דאלאר יעדער. צוועק צו פעראינשורען זיי. מעלדען צו ,בן דוד'. פאר גוטע רעפערענס פרעגען אין פיפלס בוק סטאר.

* * *

א דענטיסט מיט לאנג יעהריגער פראקטיק נעהמט ארויס ציינער אהן שמערצען. 50 סענט פער שטיק. פאר מיינעם א מיסטייק אויסצורייסען א נעזונדען צאהן, רעכען איך ניט קיין עקסטרא.

* * *

א פראקטישע אקושארקע נעהמט אן קייסעס צו בילינע פרייזען. פאר א צווילינג רעכען איך בילינער.

* * *

לאטס בילינ צו פערקויפען אויף'ן שטערן מארס. בלויז פאר קעש. קריגט גלייך א רעסיט פאר'ן געלד.

אַלגעמיינע נאַטיצען.

פון ,על ראטפת'.

אין ירושלים פייערט מען א יובילעאום פעסט פאר א דארטיגען בעל עגלה וועלכער פרעטענדירט צו זיין דער ערשטער אידישער בעל עגלה אין ירושלים.

צו גאט א האפנונג. גענ. זוססמאן, אז מיר וועלען איך ניט פערגעסען ווערען.

* * *

א געוויסער מיליאנער האט זיך מיט זיין דרייווער געביטען מיט די ווייבער.

וועמען, וועמען, דעם דרייווערס ווייב האט זיך געוויס אזעלכעס ניט געחלומט.

* * *

א נויארקער קארעספאנדענט פערמסור'ט פאר דעם ,קענעדער אדלער', אז די נויארקער אידישע צייטונגען זוכען ניט אויסצוראטען די געמבלערס, גענגסטערס און גנבים פון דער אידישער גאס.

אזא יאלד! אויסראטען דיזע חברה מיינט דאך אויסראטען די געטרייעסטע לעזער פון זייער טויבען פאסט, בינטעל בריעף און חתן כלה פראגע.

* * *

פרעמיער באדען — בעריכטען די צייטונגען — איז זעהר אן אנגעלעגטער גאסט ביי די ,פני' פון ענגלאנד. די צייט וואס ער פערברענגט דארט, קעבעלט מען איהם און מען ווייס גאר ניט וואס צו טהאן מיט איהם.

וועל, עס שמייכעלט אונז וואס אונזער פרעמיער נעהמט דארט אזוי אוים. אבער ווי זאגט ערגעץ ראובן בריינין: די ,מאדאם פאליטיק' איז זעהר א ,ביטערע נקבה'. אין צייט פון א מלחמה קען זי אונז צושיקען א ,ביל אף פעיר', וועלען מיר' מוזען צאהלען מיט גאלד און בלוט, א חוץ די ליאדע מיליאנען וואס מיר האבען שוין צוגעזאגט.

* * *

אויף א קאנקורס פון פרויען שעהנהייט אין קראקוי, האבען דריי אידישע ווייבער געוואונען די פרייזען. אזוי מעלדעט דער גאליציאנער קארעספאנדענט ,יושר' אין ,פארווערטס'.

זעהר יושר'דיג, אבער עס וואלט נערווען נאך מעהר יושר ווען דער ,פארווערטס' גיט אונז די ,פיקטשעס' פון דיזער דריי שעהנע ווייבער אנשטאט די מיאוס'ע ,פיקטשעס' פון די סקאנדאליעזע געמבלערס.

* * *

א ניגער אין פראווינענטער לאיער, האט זיך מגיר געווען. נאך דער אפעראציאן האט ער ערקלעהרט פאר זיינע פריינד אז עס איז ניט אמת ער האט זיך מגיר געוועזן צוליעב א יונגע אידישע פרוי, נור ער האט עס געטהאן צוליעב דעם ווייל ער גלייכט די אידישע תורה וועלכע האט צווישען אנדערש דעם ,ואהבת את הגר'.

ס'איז אמת! מיר אידען גלייכען א גר אבער מיר האבען פיינט א בלאפער.

פאָטאָגראַפער.

צו יעדען גאנצע אדער האלבען דאזען בילדער, בעקומט איהר זעקס פאסטיל קארדס בילדער פריי.

Smith's Art Gallery, 405 Selkirk Avenue

ז. פראַסאָוו און פ. ספּיוואַק

וועלען אויף דיעזען פלאץ צו אייך ריידען נעקסטע וואך.

בעקאַנטמאַכונג
פון
בירדז הילל, מאנ.

מיר בעלי בתים פון בירדז הילל, מאנ., לאדען אייך איין מיט אייער פאמיליע צו אונזער דאפעלטער שמחה של מצוה, דאס הייסט, אי די

חנוכת הבית

פון אונזער נייער שוהל

- אי דער

סיום התורה

דען אונזער פרעזידענט ה' דוד ספיוואק גיט א ספר תורה דעם זעלבען טאג ווען עס וועט פארקומען דער חנוכת הבית

נעקסטען זונטאג, דעם 18טען אויגוסט אום 11 אוהר פריה

איהר וועט האבען גייסטיגען און קערפערליכען פערגעניגען. עס וועלען זיין פיינע רעדנערס, ווי אויך מיוזיק און חוץ דעם וועט זיין מיט וואס צו שטילען דעם הונגער און דורשט. עס וועט קיין זאך ניט פעהלען.

האפענדיג, דאס איהר וועט אונזער איינלאדונג אננעהמען און קומען זיך משמח זיין מיט אונז צוזאמען, און בזכות התורה והמצוה וועט אייך גאט העלפען בכל אשר תפנו.

אכטונגספאל

די קאָמיטע.

S. Rosenthal

311 Notre Dame Ave. Phone Garry 4673

אז איהר ווילט א גוטען סוט גוט נעפיט לכבוד יום טוב, כאפט זיך אראב צו מיר.

פאָרטרעפליך גוט זיינען

די א

העססען סיגאַרעטס

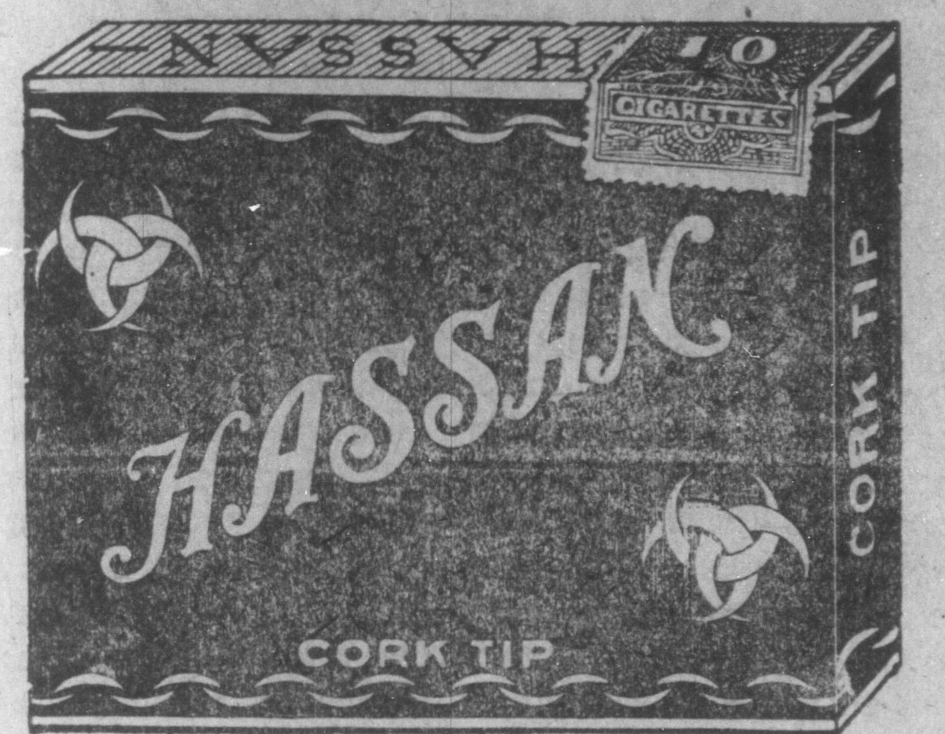

אָריענטאַלער סמוק

10 שטיק פאַר 10 סענט.

פונ'ם עסען קענט איהר הנאה האָבען

נור ווען איהר וועט נוצען סאפאנען אדער פלעשליך וואסער.

אלערליי פלייווארס פון דער

שייפילד מינעראַל וואָטער קאָ.

די בעסטע וואסער אין מארקעט, געמאכט אויף'ן רוסישען שטייגער, געסטאלירטע וואסער, מיר גאראנטירען אז קיין סאכארין ווערט ניט גענוצט, נור הוילע צוקער.

יעדער קען קומען און זעהן ווי די וואסער ווערט געמאכט.

מיר פערקויפען אויך בילינער ווי איבעראל:

1 דאזען סיפאנס פאר 1 דאל.

The Sheffield Mineral water Co.

Limited.

1087 Selkirk Ave. Winnipeg

פהאן סט. דושאהן 646 דזש. אייזענבערג, מענעדזשער

SALTZMAN & LIPSHITZ

ד. זאלצמאן, סיוויל אינזשינער, נעהמט אן צו צייכנען פערשידענע פלענער פון הייזער, קאטעדזשעס, בלאקס און אלערהאנד געביידעס.
איך נעהמען מיר אן קאנטראקטס אויף צו בויען אלערהאנד געביידעס.
דארפט איהר עטוואס בויען? דאן קומט און בעראטה זיך מיט אונז.
מיר וועלען אייך נאר ניט רעכנען דאפיר.

זאלצמאן און ליפשיץ 872 מיין סטריט

פהאן סט. דזשאהן 761

ווינטיגע נייעס פון פתח תקוה „כורמי התקוה".

מיר מאכען בעקאנט אלע קענעדער אידען. דאס מיר האבען אנפערטרויעט צו מאכען אן אגרימענט מיט דער מאניטאבא ליקער סטאר, 8—246 לאגאן עוועניו, וויניפעג, מאנ., אז זיי זאלען האבען די איידזשענסי פאר אלע האלסיילערס ווי אויך ריטיילערס, ווייל מיר זיינען זיכער אז דורך זיי וועט פערקויפט ווערען פיעל פון אונזערע גוטע, כשר'ע וויינען און ברענדים וואס מיר שיקען זיי צו. ווייל ה' גודמאן און מרס. רייצין, וועלכע זיינען פון די ערשטע פיאנערען, וואס האבען געאפפערט פיעל יאהרען פאר אונזער היילינגעס לאנד, וועלען געווים אנווענדען זייערע קרעפטען צו גרויס מאכען דעם נאמען פון אונזערע וויינען און ברענדים און וועלען זעהן צופריעדענצושטעלען אלע אידען וואס האבען ניט פערגעסען אן ציון און ירושלים און וועלען זיי העלפען בעשיינען זייערע יום טוב'דיגע טישען און שמחות מיט אונזערע וויינען און ברענדים וואס ווערען געמאכט מיט אידישע הענט.

אגודת כורמי התקוה דפתח תקוה.

Manitoba Liquor Store, 246-248 Logan Avenue, Winnipeg, Man., Canada.

וואַנצען?

אין א פאר שטונדען פערטרייב איך דורך מעכאנישע מיטלען די וואנצען פון אייער הויז אזוי דאס זיי וועלען שוין מעהר ביי אייך ניט זיין. דערויף געבען מיר א געשריבענע גאראנטיע, און ווען מען מוז א צווייטעס מאל דיזאפענקציזירען אייער הויז, מאכען מיר עס אהן געלד. לעצטען זומער האבען מיר נעקלינט איבער טויזענד רומס. עסטימייטס ווערט געגעבען פריי.

The Vermin Destroying Co.

259 פריטשארד עוו. א. ז. הארטמאן, פראפ. פאן סט. דזש. 1240

נאך שכל דארף מען קליידער

דער גוט בעקאנטער קאסטום טיילאר

ל. בוק האט געמופט פון 262 עלים עוועניו קיין **185 הענרי**

גאראנטירט פיינע און סטיילישע קליידער געמאכט שעהן און גוט געפיט.
קומט און איבערצייגט זיך. פהאן מיין 7926

לעבט א גוטען טאג.

ענדליך האט זיך וויניפעג דערלעבט דאס מען קען שוין ארויספאהרען פערברענגען די זומער מאנאטען, 20 מייל פון שטאדט אין א אידישען האטעל, א סטריקטלי כשר'ע קיך צו די בילינגסטע פרייזען.
קיינע מאסקיטעס זיינען ניטא! די סי פי אר ברענגט אייך גלייך צום האטעל

I. Ludwick **Hotel Niverville**

87 Niverville, man.

WINNIPEG SAFE WORKS, Ltd.

איהר קריגט ביי אונז נייע און סעקאנד הענדיגע
סייפס פייער־קאסעס **און קעש רעדזשיסטערס**
פרייזען מעסיגע. אויף לייכטע אויסצאהלונגען.
די בעסטע קוואליטי. קומט זיך איבערצייגען.

50 Princess St. Winnipeg, Man.

שעהנע פרינטינג ברענגט קונים.

גוטע און שלעכטע פרינטינג קאסט אייך איין געלד. מיר מאכען שעהנע פרינטינג אויף אלע שפראכען אהן מיסטייקס.

The Modern Printing Co.
M. Glucksberg, Prop.
318 Hargrave St.
Phone Main 3040

Fraser, Bender and Co.

צו 5 אקער ניט ווייט פון שטאדט ווערט פערקויפט צו זעהר לייכטע פיימענטס, גוט פאר גארטען, דעירי. אין ניכען געהט דארטען דורך א קאר. זיך ווענדען צו

י. בענדער

447 Main St. Phone Main 9451

איך האב ערהאלטען א גרויסען אייסוואהל פון פערשידענע **גאלדענע ווינגערס, קייטע, דיימאנטענע רינגען.**
אזוי אויך א גרויסען אויסוואהל גראמאפאנס און די נייעסטע רעקארדס פון די וועלט בעריהמטע זינגער, אלעס צו די בילינגסטע פרייזען.
124

A. KAPLAN
815 Main Street

זינגער מאשינען אויף אויסצאהלונגען
י. פראסאוו
509 פלארא עוו. פהאן סט. דזש. 1349
גראמאפאנס, ארערליי פארטס.

דרעווריס ריידוואוד לאגער.

די בעסטע אין מארקעט.
געמאכט ביי די בעוואוסטע
Golden Key Brand
Aerated Waters Ale
and Stout
Winnipeg, Manitoba.

לשנה טובה תכתבו

ווינשט אייך אייער אלט בעקאנטער פאטאגראפער

שעכטער

וואס מאכט יעצט איין דאזען פראכטפאל שעהנע שנה טובה'ס וואס וויניגע האט נאך ניט געזעהן. פאר דעם קליינעם פרייז $1.75
קומט און איבערצייגט זיך אין דער

German Art Studio

קאר. לאגאן און מיין פהאן גערי 4380
איינטריט אין לאגאן עוועניו.

טהאר און אינדיען מאטאר סייקעלס.

בייסיקלס פון $35 און מעהר
אויך ריפייר און סאנדרים פון אלע סארטען

North End Bicycle Co.
849 MAIN ST. PHONE S. J. 633
Opposite Dufferin Avenue. (124

פערלאנגט גוטע פלייסיגע מענשען, מענער אדער פרויען, גוטע ווידזשעס געצאהלט צו די ריכטיגע לייט, סטעדי דזשאב. זיך ווענדען צו מר.

ב. שראגגע
400 פרינצעס סטריט.
פהאן סט. דזשאהן 382

B. SHRAGGE
400 Princess Street

פאטראניזט אונזערע אדווערטייזערס.

נור וואס אנגעקומען א גרויסער, פרישער סטאק

שנה טובה'ס

אויך טליתים, מחזורים, סדורים א.ד.ג.

צו די מעסיגסטע פרייזען אין

פיפעלס בוק סטאר, 824 מיין סטריט

און אין אונזער בראנטש 571 סעלקירק עוועניו.

פהאן סט. דזשאהן 143

קאונטרי לייט דארפען זיך צו אײלען מיט זייערע ארדערס.

The Walker Canada's Finest Theatre

3 נעכט פון דינסטאג, 15טען אויגוסט
מאטינע שבת

בילי „סינגל" קליפארד

אין דעם מיוזיקאל פארס
,דהי גירל, דהי מען ענד דהי גיים'
נייע סאנגס, נייע קאסטיומס, נייע טענצען
אב. פון $1,50 ביז 25 ס., מאט. $1 ביז 25 ס.

דאנערשטאג, פרייטאג און שבת
22, 23 און 24טען אויגוסט, מאט. שבת
די מיוזיקאל קאמעדיע

לואיזיאנא לאו

356 מאל אין שיקאגא
מיט בארני בערנארד און סאפיע טוקער

Empress
PORTAGE AVE. EAST
DIRECTION SULLIVAN & CONSIDINE
WHERE EVERYBODY GOES

פון מאנטאג 19טען אויגוסט 3 פארשטעלונגען טעגליך: 3 אוהר נ. מ., 8 אוהר און 9.30 אב.

וויראנע טרופע
5 שעהנע מיידלעך וועלען איבערראשען דאס פובליקום מיט זייערע קונצען אלס בייסיקל פאהרערינס

קלעס ענד בערניע
וואונדערבארע פידעל שפילער און אינסטרומענטאליסטען.

ראבערט הילדרעטה ענד קאמפאני
אין דעם פראכטפאקען פארס
„עי פאוה לייף קלאונער"

דער באהעמיען קווארטעט
וועלען זינגען די שעהנסטע סאנגס

ניוס און עלדרעד
איבערראשענדע קאמיקל קלאונס

עמפרעס קאפ, שעהנע בילדער.
עמפרעס ארק., מוזיק, די גאנצע צייט.

פרייזען: אבענד 10, 20, 25 און 35 סענט, מאטינע 10, 15 און 25 סענט.

ROYAL Theatre.

אונטער א נייע מענעדזשמענט.
שעהנסטע בילדער, די נייעסטע סאנגס, בעקוועמער פלאץ
פראגראם געביטען דריי מאל א וואך.

גענז, קאטשקעס און טשיקענס.

מיר מאכען בעקאנט אלע היעגע אידען אז מיר האבען א פולען סטאק פון אלערליי עופות. ווער עס וויל זיך בעזארגען מיט גוטע טשיקענס אויף יו"ט, זאל נור טעלעפאנירען **גערי 3379** און אייער אלטער בעקאנטער מר. **פליישמאן** וועט אייך ברענגען אין שטוב אריין אלעס וואס איהר וועט פערלאנגען צו די בילינגסטע פרייזען. אויך בעקומט איהר ביי אונז פרישע אייער און גוטע פוטער, אלעס צו האלסייל פרייז. און ווען עס פערגלוסט זיך אייך א טשיקען געקוילעט און גערפליקט, קריגט איהר עס דורך אונז.

סיטי פראדוס קאמפאני
456 פאסיפיק עוו. פהאן גערי 3379

אין „איד", 796 מיין סטריט, ווערט געמאכט אלערליי פרינטינג צו מעסיגע פרייזען.

אין וואקער טהעאטער.

די היגע טהעאטער בעזוכער וועלען זיכער מיט גרויס צופריעדענהייט אויפנעמען די ידיעה אז אויגוסט דעם 15טען וועט אין די וואקער אויפטרעטען דער בעוואוסטער ארטיסט בילי „סינגל" קליפארד אין דער הויפט ראלע פון דעם קאמיקאל פארס ,דהי גירל, דהי מען און דהי גיים', וועלכע איז געשפילט געווארען איבעראל מיט גרויס סוקסעס.

די קאמפאני בעשטעהט פון לויטער ארטיסטען ערשטע קלאס און וועלען דורכפיהרען דעם פארס אזוי גוט און אזוי ראיעל אז דאס פובליקום וועט איבערראשט ווערען.

אין אלגעמיין האט די וואקער פאר דעם נייעם טהעאטער סיזאן אראנזשירט מיט די גרעסטע און בעוואוסטע סטארס פון דער ענגלישער ביהנע. דאס בעסטע וואס דער אמעריקאנער סטיידזש פערמאגט וועט היינטיגען סיזאן אויפגעפיהרט ווערען אין וואקער טהעאטער. קיין געלד, קיין מיה ווערט געשפארט, אום דאס פובליקום צופריעדענצושטעלען אויף'ן העכסטען אופן.

דעם 22טען דיזען מאנאט וועט אין די וואקער טהעאטער אויפטרעטען הענרי אסקין אין א מיוזיקאל קאמעדי ,אילוזיאנא לאו' וואס איז פאר פיעלע מאנאטען געשפילט געווארען אין לא סאל טהעאטער אין שיקאגא און אין אנדערע שטעדט און האט נעהאט דעם גרעסטען בייפאל אין סאן פראנציסקא. ,אילוזיאנא לאו' איז א זעהר פרעהליכער און אמוזירענדער פארס און עס איז זיכער אז דאס פובליקום וועט צופריעדען זיין.

אין עמפרעס טהעאטער.

דאס עמפרעס טהעאטער אנאנסירט איבעראל אז דאס איז דאס איינציגע פלאץ וואוהין אלע געהען. און דאס איז גאנץ ריכטיג. דען דאס איינציגע טהעאטער וואו מען קען זיך אמוזירען גרויסארטיג איז די עמפרעס טהעאטער וואו אלע וואך איז א רייכע פראגראם פון די בעסטע ארטיסטען אויף דער וואדעוויל ביהנע. דאס עמפרעס טהעאטער געווינט אלע וואך, אלע טאג נייע סימפאטייזער און פאטראנייזער, דען מען ווייס איבעראל אז די עמפרעס בעמיהעט זיך צופריעדענצושטעלען איהרע בעזוכער אויף'ן בעסטען אופן. נעהט איין מאל אין די עמפרעס און איהר פערבלייבט איהר שטענדיגער פאטראנייזער.

אויף נעקסטע וואך האט די עמפרעס פאר אייך א זעהר רייכע פראגראם. זעהט דעם אדווערטייזמענט אין דיזער צייטונג און איהר וועט זיך איבערצייגען אין די ריכטיגקייט. אין די עמפרעס ווערט געשפילט דריי מאל טעגליך.

אויף א ב"מ ביי ש. פארטוגאל איז געזאמעלט געווארען אויף דער ת"ת 29 דאל. און אויף נאציאנאל פאנד $5,20

איך שפּאַר ניט קיין געלד

איך צאָהל די בעסטע פּרייז צו מיינע משוררים, איך דינג די שעהנסטע האָל, ביי מיניזיק'ען און דאָפרין עוועניו, וואוהין איהר מעגט קומען אין אייערע זיידענע קליידער און זיין גאַראַנטירט פאַר זיכערקייט. איך האָב געדונגען אַ גו־טען בעל שחרית, ר״ אברהם יהודא גראס, בעל תוקע, ר״ בצלאל ראבינסאן און שמשים וואָס זאָלען אָבהיטען די אָרדנונג. קיינע פּרעזידענטען און גבאים, אַלעס אויף'ן גרויסאַרטיגען און פיינעם אופן.

איך האָב פערפערטיגט מיט מיין בעריהמטען כאָהר פון 12 פערזאָן קאָמפּאָזיציאָנען פון ווידעל ראוונער, ליב שאַפּירא, שעסטיפאל און אנדערע בעריהמטע חזנים. הערען מיך דאַוונען היינטיגען יום טוב הייסט הערען די וועלט בעריהמטע חזנים.

די האָל איז לופטיג, געריים און זויבער ריין. צו דיזען צוועק האָב איך אַרויסגענומען 200 סיטס, אום די לופט זאָל זיין בעסער און דאס פּלאַץ גרויסער. 30 סיטס גיב איך פריי צו דיזע וואס קענען ניט צאהלען.

די ערשטע נאַכט סליחות פריי פאַר יעדען איינעם.

טיקעטס שוין צו בעקומען ביי מ. דזשייקאב, 307 פּריטשאַרד עוועניו. ווער עס וועט זיך בעציטענס בע־זארגען מיט טיקעטס, וועט געוועהנליך האבען א בע־סערען סיט.

אַכטונגספאָל

חזן מ. דזשייקאָב.

צו די וויניפּעגער און קאָונטרי דזשאנק פּעדלער.

עס ערעפענט זיך אַ נייע

אייזען און מעטאל קאמפּ.

וואו עס וועט אויפגעקויפט ווערען פאר א גוטער פּרייז אלעס וואס ביי אייך איז צו האנד. יעדער פעדלער וואס וועט זיך שטעלען מיט אונז אין פערפינדונג וועט בע־האנדעלט ווערען אויף'ן ריכטיגסטען און ערענטליכסטען אופן, אזוי אז אין א קורצע צייט וועט איהר אונז בעטראכטען ניט אלס סוחרים, נור אלס אייערע פריינד.

The North Western Iron and Metal Co.

Cor. Sutherland and Schultz Sts.

Phone St. John 2026.

די „נארד וועסטערן אייראן און מעטאל קאמפּאני״ איז א זעלבסטשטענדיגע און איז ניט פעראייניגט אדער פערבונדען מיט אנדערע היעגע אזעלכע קאמפּאני'ס.

מואווינג פּיקטשורס אום זונטאג

צדקה און פערגעניגען

נעקסטען זונטאג דעם 18טען אויגוסט

פון 2 אוהר נ. מ. ביז 11 אוהר אבענד

וועט זיין אפען דאס שעהנע, גערוימע און לופטיגע

ראיל טעאטער

מיין סט. אַקעגען סעלקירק עוו.

וואו ס'וועלן געציינט ווערען פּראכטפאלע מואווינג פּיקטשורס

דער היעגער טשיעף אף פּאליס האט ערלויבט אז לטובת דער צדקה הכללית — היפּרו יונייטעד טשאריטיס — זאל מען אום זונטאג מעגען ווייזען מואווינג פּיקטשורס. די ראיעל טהעא־טער האט אונז נעגעבען אלס בענעפיט איהר טהעאטער און מיר בעטען דאס פּובליקום צו קומען נעקסטען זונטאג אין ראיעל טהעאטער, וואו זיי וועלען זיך גרויסארטיג אמוזירען און דערווייל אויך אונטערשטיצען די היפּרו יונייטעד טשאריטיס.

פּריי קאָלעקשאָן.